

DRAUGAS

2ND CLASS MAIL
February 4, 1995

THE LITHUANIAN WORLD - WIDE DAILY

Vol. LXXXVI Kaina 75 c.

ŠEŠTADIENIS - SATURDAY, VASARIS - FEBRUARY 4, 1995

Nr. 24

Lietuvos Respublikos prezidento dekretas

Dėl komisijos Lietuvos Respublikos pilietybės įstatymo pataisų projektui parengti sudarymo

1. Vadovaudamasis Lietuvos Respublikos Konstitucijos 77 straipsniu ir atsižvelgdamas į Pasaulio Lietuvių Bendruomenės kreipimąsi, sudarau šią komisiją Lietuvos Respublikos pilietybės įstatymo pataisų projektui parengti:

Viktoras Baltutis - Australijos LB pirm.; Vincas Bartusevičius - Vokietijos LB Krašto v. bos vicepirm.; Vilnius Bernatonis - Sibiro LB pirm.; Rimas Česonis - PLB vald. vicepirm.; komisijos pirm. pavad.; Eugenijus Čuplinskis - Kanados LB taryb. ir valdyb. narys; Gražvydas Lazauskas - Amerikos lietuvių taryb. pirm.; Rimantas Markauskas - Lietuvos Respublikos Seimo narys, komisijos pirm.; Nijolė Martyniuk - Rusijos LB pirm.; Danutė Matarevičienė - Migracijos depart. prie Lietuvos Respublikos Vidaus reik. ministerijos pasų sk. viršininkė; Regina Narušienė - JAV LB Krašto valdybos pirm.; Bronius Nemickas - teisininkas (New Yorkas, JAV); Valdas Petrauskas - Lietuvos Respublikos Seimo narys; Adriana Rastauskienė - Pasaulio lietuvių Jaunimo sąjungos pirm.; Ri-

mantas Sidlauskas - Lietuvos Respublikos Užsienio reikalų ministerijos sekretorius; Gintaras Švedas - Lietuvos Respublikos Teisingumo ministerijos sekretorius; Petras Vaitiekūnas - Respublikos prezidento vyresnysis referentas; Romas Vašotkas - Kanados LB veikėjas.

2. Pavedu šiai komisijai išanalizuoti Lietuvos Respublikos pilietybės įstatymo nuostatų taikymo užsienio lietuviams, apibendrinti informaciją ir pasiūlymus dėl Pilietybės įstatymo normų taikymo užsienio lietuviams, parengti Pilietybės įstatymo pataisų šiuo klausimu projektą.

3. Lietuvos Respublikos Pilietybės įstatymo pataisų projektą pateikti Respublikos prezidentui iki 1995 m. rugsėjo 1 dienos.

4. Komisijos darbo reglamentą tvirtina jos pirmininkas.

5. Šis dekretas įsigalioja nuo jo pasirašymo dienos.

Respublikos prezidentas
Algirdas Brazauskas

Vilnius, 1995 m. vasario 1 d.
Nr. 535

Pastaba: Viktoras Baltutis ALB pirmininko kadencijai baigė 1995 m. sausio mėn.; Eugenijus Čuplinskis nėra Kanados LB valdybos narys.

Lietuvos pilietybė suteikta 20-čiai asmenų

Vilnius, vasario 2 d. (Elta) - Ketvirtadienį įvykusiame pilietybės komisijos posėdyje Lietuvos pilietybė suteikta kitių valstybių pilietybiams. Komisijos posėdžiui vadovavo prezidentas Algirdas Brazauskas, kuris tuo reikalu pasirašė atitinkamą dekretą. Lietuvos Respublikos pilietybė, tarp kitų, suteikta „Lietuvos Vytis“ organizacijos New Yorke ir Vidurio Atlanto apskrityje prezidentui Jonui Laurynui Adamėnui, evangelikų liuteronų parapijos Čikagoje klebonui, vyskupui liuterviams liuteronams už Lietuvos ribų Hansui Jurgui Dumpiui, JAV lietuviams kultūrinės veiklos organizatoriams Jurguii Arvy-

dui Anysui ir Daliai Anysienei. Lietuvos pilietybę gavo Baltarusijos pilietybių, Baltarusijos lietuvių jaunimo sąjungos pirmininkas Vladimiras Lavrinovičius ir Gervėčių krašto lietuvių Jaunimo Draugijos pirmininko pavaduotoja Galina Lavrinovič, Rusijos pilietis, Karaliaučiaus srities lietuvių Bendruomenės vicepirmininkas Sigitas Šamborskis.

Lietuvos pilietybę pasą gaus Maskvos Didžiojo teatro prima balerina Jekaterina Maksimova ir įžymus baletmeisteris Vladimir Vasiljev. Jie aktyviai bendradarbiauja su Lietuvos operos ir baletu teatru, žada tai daryti ir ateityje.

Pernai išimties tvarka Respublikos prezidentas Algirdas Brazauskas suteikė Lietuvos pilietybę beveik 100 užsienio valstybių pilietybių. Daugelis jų yra JAV bei kitose Vakarų šalyse gyvenantys lietuviai. Lietuvos pilietybė išimties tvarka taip pat suteikiama už nuopelnus Lietuvos kultūrai, mokslui, menui, švietimui.

Prisiekė prokuroro pavaduotojai

Vilnius, sausio 26 d. (LR) - Lietuvos prezidentui Algirdui Brazauskui sausio 25 d. prisiekė generalinio prokuroro pavaduotojai Petras Babraitis, Artūras Paulauskas ir Aristidas Pėstininkas.

Prezidento patarėjui valstybės ir teisės klausimais Rimui Andriui perskaityti dekretus, kuriais, remiantis Konstitucija ir generalinio prokuroro Vlado Nikitino teikimu, P. Babraitis, A. Paulauskas ir A. Pėstininkas buvo paskirti generalinio prokuroro pavaduotojais, pastarieji perskaitė priesaiką. Generalinio prokuroro pavaduotojai prisiekė

Vilniaus, Kauno, Klaipėdos ir Šiaulių aukštųjų mokyklų rektoriai ir studentai ryžtingomis kalbomis praėjusių metų lapkričio 17 d. kreipėsi į vyriausybę, reikalaudami pagerinti mokyklų ekonominę padėtį ir garantuoti aukštųjų mokyklų autonomiją.

Nerimsta aistros dėl karinio tranzito

Vilnius, sausio 24 d. (LR) - „Prezidentas apgavo partijas“, taip pasakė Tėvynės sąjungos (Lietuvos konservatorių) frakcijos seniūnas Andrius Kubilius po sausio 23 d. surengto Seimo frakcijų susitikimo su prezidentu Algirdu Brazausku. „Prezidentas žadėjo derinti būsimas pozicijas ir tik pasitaręs su mumis, priimti sprendimą. Dabar mes tik buvome informuoti apie įvykusį faktą“, sakė A. Kubilius.

Kaip žinome, vyriausybės sprendimu buvo pratęstas Rusijos karinių ir pavoju krovinių gabenimo per Lietuvą laikas, ką patvirtino abiejų šalių vyriausybės 1993 m. lapkričio 18 d. susitarimu dėl Rusijos ginkluotųjų pajėgų kariuomenės ir karinių krovinių, išvežamų iš VFR (buvusios Vokietijos Federatyvinės respublikos), tranzitinių vežimų per Lietuvos teritoriją.

Komentuodamas prezidento kabinete porą valandų trukusį posėdį, Tėvynės sąjungos frakcijos seniūnas Andrius Kubilius sakė, jog klausęs užsienio politikos vadovų, kodėl karinio tranzito taisyklės netaikomos kroviniams, gabenamiems iš Lenkijos ir Latvijos.

Buvo domėtasi, kodėl nebuvo išsiųsti kreipimaisi šioms šalims. Opozicijos vadovai teiravosi, kodėl iki šiol nėra taisyklių, reguliuojančių pavojingų krovinių gabenimą per Lietuvos teritoriją.

A. Kubilius pasakė, kad prezidentas tik „pamojavo“ kreipimusi rusų kalba, kurį Lietuva

išsiuntė Rusijai. Seimo nariai buvo informuoti, kad panašaus turinio korespondencija nebus viešai platinama ir ne visi galės susipažinti su jos turiniu. Prezidentūros atstovai šių faktų nekommentavo, primindami susitarimą neplatinti informacijos spaudos atstovams.

Kaip pasakoją susitikimo dalyviai, užsienio reikalų ministras Povilas Gylys džiaugėsi, kad Rusija pripažįsta tai, jog Lietuva reguliuoja per jos teritoriją einantį tranzitą. Tuo, jo žodžiais, tariant, yra išsaugamos šalies suverenumas. Ministras teigė, kad dabartinis sprendimas - „vokiškų“ taisyklių pratęsimas - šiuo metu geriausias. Jo žodžiais, dabar didesnė karinių krovinių dalis yra gabenama iš Kaliningrado, negu į šią sritį. Todėl, ministro nuomone, šiai teigiamai tendencijai nereikėtų trukdyti.

Užsienio reikalų ministerijos sekretorius Albinas Januška kalbėjo, kad Lietuva jautė didelį spaudimą iš Europos Sąjungos, kuri ragino kuo greičiau sureguliuoti tranzitą į Kaliningrado sritį.

Lenkijoje mažėja bedarbių

Varšuva, sausio 23 d. (Reuters) - Lenkijos darbo ministras Leszek Miller pasakė, kad stipriai augant Lenkijos ekonomikai, pirmą kartą po 1990 m. sumažėjo bedarbas. 1994 m. bedarbo lygis sumažėjo 0.4 procento.

Šiuo metu Lenkijos nedarbo lygis siekia 16 proc. ir, ministro L. Miller žodžiais, šiais metais mažės toliau, nes šalies ekonomikos lygis kyla, o Lenkijos vyriausybė aktyviai pradėjo kovoti prieš nedarbą.

Leszek Miller pranešė, kad 1994 m. bedarbių buvo 2,838 mil. (51,000 mažiau nei 1993 m.). Iki šių metų pabaigos bedarbių Lietuvoje turėtų sumažėti dar 200,000. Daugiau nei 40 proc. visų bedarbių įregistruota šalies kaimuose. Lenkijos darbo ministras L. Miller sakė, jog vienas svarbiausių Lenkijos vyriausybės tikslų - per porą metų sumažinti nedarbą lygį iki 8 procentų. Tam reikia skatinti privatų sektorį ir sudaryti jam visas sąlygas naujos darbo vietoms sukurti.

Seimo nariai per susitikimą domėjosi, kodėl per Lietuvos teritoriją leidžiama gabenti krovinius į „karštus“ NVS (Nepriklausomų valstybių sąjungos) taškus. Buvo skelbta spaudoje, jog per Lietuvos teritoriją buvo gabenama amunicija į Čėčėniją.

Į tai užsienio reikalų ministras Povilas Gylys atsakė, jog tuomet Rusija teigė, kad kroviny bus gabenamas į Krasnojarską.

Prezidentas susitiko su Lietuvos lenkų atstovais

Vilnius, vasario 1 d. (Elta) - Lietuvos prezidentas Algirdas Brazauskas kategoriškai nepritarė prieš penkerius metus pradėti kelti idėjai, kad Vilniuje būtų įsteigtas lenkiškas universitetas. Ši prašymą dar kartą primygtinai priminė Lietuvos lenkų visuomeninių ir kultūros organizacijų vadovai trečiadienį vykusiam susitikime su prezidentu.

Algirdas Brazauskas pabrėžė, kad visi lenkų tautybės jaunuoliai ir merginos lenkiškose vidurinėse mokyklose gali ir privalo išmokti valstybinę lietuvių kalbą. Po to jie, kaip ir visi Lietuvos piliečiai, turi galimybę įsigyti aukštąjį išsilavinimą.

Nepritarta ir pageidavimui, kad, vykstant administracinę teritorinę reformą, lenkų tankiai apgyvendinti regionai būtų sujungti į vieną administracinę vienetą. Tokiu principu administraciniai teritoriniai patikimai tikrai nebus daromi, pabrėžė prezidentas Brazauskas.

Šias ir kitas problemas Lietuvos lenkų atstovai kėlė ryšium su būsimuoju Algirdo Brazausko vizitu į Lenkiją. Neoficialiais duomenimis Lietuvos prezidento vizitas įvyks vasario 17-18 dienomis.

Algirdas Brazauskas pasakė, jog kai kurios problemos sukuriamos dirbtinai. O tos, kurios tikrai aktualios, bus sprendžiamos pagal galimybes. Dėl jų prezidentas pasirėngęs ir toliau tartis su Lietuvos lenkų visuomenės atstovais.

Lietuvos Respublikos Seime sausio 19 d. buvo priimtas Lietuvos Respublikos religinių bendrijų teisės ir išlikusio nekilojama turtą atstatymo tvarkos įstatymas.

Lietuvos Respublikos Seimo rezoliucija

Dėl Lietuvos saugumo ir paramos Čėčėnijai

1995 m. sausio 17 d.
Vilnius

Lietuvos Respublikos Seimas, atsižvelgdamas į Rusijos valdžios institucijų daromus šiurkščius žmogaus teisių pažeidimus bei besitęsiantį kraujo liejimą Čėčėnijoje ir vis labiau matomą agresyvią politikos liniją, taip pat sustiprėjusią priešišką propagandą masinės informacijos priemonėse, nukreiptą prieš Baltijos šalį, ypač Lietuvą, ragina Lietuvos Respublikos vyriausybę: 1. Dar kartą kreiptis į tarptautines organizacijas, ginančias žmogaus teises, kad šios paveiktų Rusijos vyriausybę ir padėtų išspręsti šį konfliktą tai-

kiomis priemonėmis. 2. Suintensyvinėti Lietuvos Respublikos politinio ir techninio bendradarbiavimo su Šiaurės Atlanto bei Vakarų Europos Sąjungų struktūromis pastangas, kad Lietuvos tarptautinį saugumą būtų galima kuo greičiau garantuoti. 3. Susitiprinti Lietuvos sienų apsaugą ir karinį pasirengimą. 4. Suteikti paramą visuomeninėms organizacijoms, kurios rūpinasi humanitarine pagalba nukentėjusiems nuo karo veiksnių Čėčėnijoje.

Lietuvos Respublikos Seimo pirmininkas
Česlovas Juršėnas

Radioaktyvus grindinys Pagėgiuose

Vilnius, sausio 26 d. (LA) - Sausio pradžioje Pagėgių geležinkelio stotyje Pagėgių pasienio policijos rinktinės pareigūnai aptiko radioaktyvų šaltinį, kurio spinduliavimo galia buvo 80 mikrorontgenų per valandą. Tada ir pasklido kalbos apie radioaktyvų grindinio akmenis, šnekėta, jog tokiais akmenimis išklotas visas Pagėgių geležinkelio stoties peronas. Radiacijos lygį papildomai tikrino specialioji komisija. Civilinės saugos departamento Klaipėdos apskrities skyriaus, Aplinkos apsaugos ministerijos ir Šilutės valstybinės higienos inspekcijos radiacijos matavimo prietaisais rodė maždaug vienodai - nuo 38 iki 48 mikrorontgenų per valandą. Vienas grindinio akmuo, sveriantis apie 6 kg, išsiųstas tyrimams į Vilnių.

Aplinkos apsaugos ministerijos jungtinio tyrimo centro generalinis direktorius Artūras

Dauparas ir Higienos centro direktorius Zenonas Stanevičius pranešė, jog Pagėgių geležinkelio stotyje, maždaug 10 kv metrų plote, gausu natūralių radionuklidų - urano ir jo skilimo produktų bei kalio, o natūralusis aktyvumas beveik tris kartus prašoka gyvenviečių keliams grįsti naudojamų medžiagų leistiną efektyvumą. Pranešime teigiama, kad padidėjusi spinduliuotė įtakos žmonių sveikatai negalėtų turėti, tačiau Pagėgių geležinkelio stoties administracijai nurodyta minėtus akmenis, kuriais grįstas išėjimas iš stoties pastato į peroną ir išilgai jo einanti juosta, išgabenti į buities atliekų savartyną (pagal tarptautines ir Lietuvos taikomas normas tai nėra radioaktyviosios medžiagos).

Pagėgių geležinkelio stoties grindinyje šie akmenys gulėjo nuo 1887 metų - kai stotis buvo pastatyta.

Nusikaltėliai bus grąžinami į tėvynę

Vilnius, sausio 26 d. (LR) - Kaip pranešė Europos Tarybos apsaugos tarnyba, Lietuva pasirašė konvenciją dėl nuteistų užsieniečių perdavimo.

Tai pirmasis daugiašalis susitarimas, numatantis įkaltinti užsienio piliečių perdavimą iš šalies, kur jie buvo nuteisti, į tėvynę.

Pranešime pažymima, kad šia konvencija siekiama palengvinti socialinę kalinių rehabilitaciją, suteikiant galimybę nuteistiems už įvykdytą nusikaltimą atlikti bausmę savo šalyse.

Prašymą dėl nuteistų užsieniečių pervedimo atlikti bausmę jų valstybių kalėjimuose gali pateikti tiek paskyrusi nuosprendį valstybė, tiek valstybė, kurios pilietis yra nuteistas.

Konvencija taip pat numato nuosprendžio vykdymą po įkaltinto asmens perdavimo.

Susigrąžinusi savo pilietį, valstybė negali pakeisti kalėjimo nuosprendžio bausdą bei privalo atsižvelgti į tai, kiek laiko paėjo nuo kalėjimo bausmės termino pradžios. Susigrąžinusi valstybė negali sugriežinti bausmės ar pratęsti bausmės atlikimo termino, nustatyto nuosprendį paskyrusioje šalyje.

Konvencija galioja Austrijoje, Belgijoje, Bulgarijoje, Kipre,

Čekijoje, Danijoje, Suomijoje, Prancūzijoje, Vokietijoje, Graikijoje, Vengrijoje, Islandijoje, Italijoje, Liuksemburge, Maltoje, Olandijoje, Norvegijoje, Lenkijoje, Portugalijoje, Slovakiijoje, Slovenijoje, Ispanijoje, Švedijoje, Šveicarijoje, Turkijoje ir Jungtinėje Karalystėje.

Bahamų salų sandrauga, Kanada, Trinidadas ir Tobago Respublika ir Jungtinės Amerikos Valstijos taip pat laikosi šios konvencijos.

Susitarimą pasirašė nuolatini Lietuvos atstovas Europos Taryboje ambasadorius A. Taurantas, dalyvaujant organizacijos generaliniams sekretoriui D. Tarschysui.

KALENDORIUS

Vasario 4 d.: Andriejus, Gilbertas, Joana, Vydmantas, Arvilė.

Vasario 5 d.: Penktas eilinis sekmadienis. Agota, Abraomas, Gaudvinas, Birutė. 1884 m. gimė ark. Mečislovas Reinsys.

Vasario 6 d.: Šv. Paulius Miki ir 25 draugai, kankiniai Japonijoje 1597 metais; Darata, Teofilis, Alkis, Zivilė.

Vasario 7 d.: Ričardas, Romualdas, Mozė, Ramutis.

IŠ ATEITININKŲ GYVENIMO

Redaguoja: Karolina Kubilienė
7525 Sheridan Dr. 3E, Willowbrook, IL 60514

ATSIGAIVINKIME MYLINČIŲ ŠIRDŽIŲ ŠILUMA

JUOZAS PRUNSKIS

Vienos Indianos valstijos diezeijos leidžiamas laikraštis „Our Sunday Visitor“, daugelio mėgiamas, leidžia ir knygas. Viena naujesnių yra plačiai pamėgta, daugelio knygų autorius, jėzuito John M. Scott knyga „Without Thorns Not a Rose“ (Nėra rožės be dyglių).

Cia priminama daug mokslą ir religiją mylėjusių žmonių, kurie gali labai praturtinti mūsų protą ir širdį.

Pvz., dr. Townsend atkreipia dėmesį, kaip mokslas, devyniolikame šimtmetyje buvęs daugiau materialistinis, dabar rodo susidomėjimą religija, neneigdamas misticizmo.

Vienas berniukas prieš keletą metų iš East St. Louis buvo atgabentas į Illinois ligoninę. Sirgo nepagydomu kaulų vėžiu. Jo pavarde Ronald Redfern. Kai jo paklauso, ar jam neliūdina prisimenant gal besitartinčią mirtį, jis atsakė:

— Kai aš pamastau apie mirtį irėjimą į dangų, man net daros ilgą laukti, kada aš pamatysiu Dievą.

Vietnamo kare amerikietį Max Cleland ištiko baisi nelaimė: granata nutraukė jo abi kojas ir vieną ranką. Gulėdamas ištemptas lovoje, gaudaus liūdesio apimtas, jis ėmė kartoti tą garsią maldą:

— Viešpatie, duok man sielos skaidrumą priimti tai, ko nebegalima pakeisti ir suvokti tų dalykų skirtumą.

Tada jis pradėjo džiaugtis tuo, ką dar turi: sveiką galvą, sveiką protą, turi dar vieną ranką, kuria gali valdyti vežiojamąją kėdę. Kaip karo veteranas dar turėjo galimybę pasilavinti ir keliems terminams buvo net išrinktas senatoriumi.

Visame pasaulyje pagarsėjusi austrų katalikų šeima, taip ryžtingai pasipriešinusi naciams, buvo pagerbta susukant jų šeimos filmą, susilaukusį labai plataus susidomėjimo. Šeima švęstojė nuostabių ištikimumu Dievui. Šeimos vardu Marija Trapp skelbė:

— Mes norėtume Dievo prašyti, kad jis turi daryti, ko nedaryti, tačiau Dievas turi savo tikslus, kuriuos mes ne visada įstengiame įžvelgti. Bet atminime, kad Dievas žino ką daro ir Jis turi tikslą. Taigi viskas turės būti nukreipta į gerą.

Aukštesnės mokyklos moksleivė Toni Erikson buvo pasiekusi geriausios sportininkės garbę. Vėlyvą prieš mokyklos baigimą, suoliu nardama į vandenį, ji taip susižalojo, kad tapo paralyžuota nuo sprando iki pat kojų padų. Tą minutę jos šviesi sportinė karjera baigėsi. Gulėdama ligoninėje, ji buvo taip nusiminusi, kad norėjo nusizudyti. Iš desperacijos ji kreipėsi į atėjusią jos lankyti draugę, kad padėtų jai nusizudyti. Laimei, ši jokių būdų nesutiko. Beveik iškart gulėdama specialioje lovoje, ji ėmė skaityti egzistencialistų ir ateistų raštus, kurie ją taip atgrasė, kad ji palinko į krikščionybę. Dantys laikydama teptuką, ilgomis jos gydymo dienomis ji ėmė piešti-tapyti. Pasiekusi šokių tokių laimėjimų,

mū, nors paralyžuota, ji pradėjo keliauti su prakeiksmu, siekdama įkvėpti naujų vilčių nusimintiems ir gyvenimu nusivylusiems. Jos didžiais paguodos žodžiais susidomėjo net televizija, pakviesdama tarti raminančius paguodos žodžius kentičiams. Išsivystė tiesiog paguodos sąjūdis „Toni and friends“. Ji įstengė net parašyti knygų apie savo išgyvenimus ir rasti paguodą tikėjime. Knyga pasiekė labiausiai perkamą garbę. Jos buvo išpirkta du milijonai, o 1980 m. pagal ją net buvo susuktas filmas. Padrasinta pasisekimo, ji parašė ir antrą knygą „A Step Forward“ (Žingsnis pirmyn). Abiejų knygų buvo išpirkta daug egzempliorių. Jose ji taip iškalbingai skelbė, kaip svarbi yra religijos paguoda kančioje, ir kaip svarbu brandinti pasitikėjimą Dievu. Ji išryškino būsimąją prisikėlimą ir skelbė, kad Dangus yra mūsų amžinos laimės būstinė.

1973 m. astronautas James Irving apkeliovo penkis JAV valstijas, pasakodamas apie savo dvylikos dienų kelionę tolimosiomis erdvėmis ir apie nusileidimą mėnulyje, pabrėždamas, kaip tas visatos didingumo stebėjimas sustiprino jo tikėjimą ir kaip Dievybės įžvelgimas pakeitė jo gyvenimą.

Kai „Apollo 8“ erdvėlaivio astronautai fotografavo, skridami apie mėnulį erdvėlaiviu, William Anders pakartojo Šv. Rašto žodžius per radiją, prabildamas į žmones žemėje:

— Pradžioje Dievas sutvėrė Dangų ir žemę.

Vienas iš giliausių anglų kalba pasirodžiusių veikalų yra D. Hildebrando „Transformation in Christ“ (Persiauklėjimas Kristuje). Autorius, Vokietijos dailininko sūnus, gilindamasis į religinius klausimus, daug skaitė ir tapo kataliku. Būdamas gilios minties filosofas, o taipgi teologas, dėstė Minceno universitete. Buvo didelis nacizmo priešinys ir Vokietijoje įsijaujęs Hitleriui pasitraukė į Austriją, kur buvo pakviestas dėstyti Vienos universitete. Kai naciai užgrobė ir Austriją, klaties po įvairius Europos kraštus, jis pasiekė Ameriką. Jam reikėjo trauktis, nes Hitleris jau ruošėsi jį nužudyti. Jėzuitų Fordhamo universitete jis profesorio arti 20 metų. Jo minėtas veikalas pasižymi dideliu filosofiniu, teologiniu bei psichologiniu brandumu, bet jis nevengia jį pajavinti ir vaizdžiais įtarpais. Pvz., jis pasakoja, kaip kartą šv. Jonas, vadindamas „Nuo Kryžiaus“, pastebėjo vieną jauną vaiką, kalbinantį gatvės merginą. Žinodamas prie ko tai veda, šventasis prisitino prie abiejų, atsklepus prieš jaunuoliui, maldaudamas neįsivelti į piktą. Jaunuolis taip įširdo, kad trenkė šventajam į veidą. Šventasis atsuko antrą veido pusę tardamas: — „Kirk ir į kita, tik neįskaudink Dievą“.

Jaunuolis šventojo tokio didelio taurumo buvo pritrenktas. Ne tik susilaikė nuo blogo užmojo, bet tapo net šventojo mokiniu.

Clevelando ateitininkijos metinėje šeimos šventėje. Iš k. — Ateitininkų federacijos vadas Juozas Polikaitis, Dievo Motinos parapijos klebonas kun. Gediminas Kijauskas, SJ, ir Nijolė Baltūnienė, Ateitininkų Sendraugų sąjungos valdybos pirmininkė.

Nuotr. Vl. Bacevičiaus

ŽIEMOS AKADEMIJA ŠEDUVOJE

Daugiau kaip prieš penkerius metus atsikūrusios Lietuvos Ateitininkijos vyskupijai centrai pagal galimybes organizuoja susitikimus, konferencijas, akademines dienas, žymių asmenų paminėjimus. Kun. R. Gudelio ir A. Saladūnaitės iniciatyva rudenį vykęs Panevėžio vyskupijos ateitininkų vadovų ir globėjų susirinkimas tarėsi kaip atnaujinti ateitininkijai gyvenimą. Buvo nuspręsta organizuoti vyskupijos žiemos Akademijas ir išleisti informacinį leidinį. Gruodžio pradžioje išėjo (dar be pavadinimo) pirmasis leidinys, kuriame yra informacijos apie vyskupijoje veikiančias kuopas, moksleivių kūrybos, dvasios tėvo kun. R. Gudelio kreipimasis, vyskupo J. Preikšo palaiminimas.

Nuo gruodžio 28 iki sausio 1 d. Šeduvoje, Radviliškio rajone, vyko LAF Panevėžio vyskupijos žiemos Akademija.

Išskūrusi Šeduvos Aukštesniosios žemės ūkio mokyklą, dėka kun. kanauninko B. R. Antanaitis rekomendacijos ir mokyklos direktoriaus K. Ulinskio dėkos, naudojosi visomis patalpomis ir paslaugomis.

Moksleiviai iš Panevėžio, Anykščių, Utenos, Šeduvos, Joniškio, Biržų, Pasvalio ir studentai, šiuo metu studijuojantys Vilniaus ir Kauno universitetuose, parvykę į namus kalėdinių atostogų, taip pat dalyvavo šioje žiemos Akademijoje.

Jau pasirengimas šiai Akademijai parodė, kad labai išaugo mūsų jaunimo sąvoka, kaip tautos ir bažnyčios nario suvokimas, poreikis tobulėti ir dalintis savo dvasinėmis vertybėmis su kitais.

Akademijos dalyviai per šias dienas klausėsi paskaitų, rengė kūrybinius, maldos ir susi-

kaupimo vakarus, kaip Jėzaus Kristaus bendruomenės nuširdžiai vienybėje šventė Eucharistiją, kad bendruomenės pastangomis paruošti save didžiai krikščionių misijai „Kilti ir kelti“.

Šios nuostabios bendruomenės paskaitininkai — pirmą vakarą gražiai visus priėmė, pasveikinę, papasakoję apie Šeduvą, kun. kanauninkas B. R. Antanaitis; savo pašaukimą subrandinę ateitininkų šeimoje, šiuo metu studijuojantis Romos Šv. Kazimiero kolegijoje diakonas R. Makricas; apie socialinį bažnyčios darbą kalbėjusi dr. E. Federavičienė; supažindinę su naujuoju katalikų bažnyčios katekizmu misionierius iš Amerikos kun. D. Levane; Panevėžio vyskupas J. Preikšas ir mons. J. Juodelis, tėviškai bendravę su jaunimu.

Pirmąjį susipažinimo vakarą vedė Aurelija ir Valdas, linksmumu ir išradingumu skaidrinę nepažįstamos aplinkos ir naujų veidų neįkūpiamą nuotaiką, skatinę visus pasireikšti, susipažinti. Į antrąjį — susikau-pimo vakarą kiekvienas galėjo įlieti savo maldą, giesmę, dvasinį skaitymą. Kiekvienam įeinančiam buvo surišamos rankos ir įteikiama žvakė. Šis simbolinis veiksmas, kai vakaro pabaigoje vienas šalia kito sėdintys asmenys padėjo vienas kitam atširti rankas, reikė išlaisvinimą ir išlaisvinimą. Trečiasis — vaidinimų vakaras buvo ypatingai nuotaikingas ir improvizuotas.

Kiekvieną vakarą atskirai buvo ruošiamasi šv. Mišioms. Susikaupimas, susiklausymas, iškilmingumas padėjo tobuliau atverti širdis Dievo atėjimui. Tikimės, kad šis buvimas kartu Dievo gimimo akivaizdoje, meilė, bendras darbas ir malda

Utenos ateitininkų globėja

JAS STOVYKLA DAINAVOJE

Džiugu pranešti, kad JAS Centro valdybos prašymą organizuoti ir pravesti 1995 metų JAS vasaros stovyklą Dainavoje teigiamai atsiliepė dvi gabios ir veiklios jaunųjų ateitininkų mamytės — Pranutė Domanskienė ir Onutė Daugirdienė. Jų dėka jaunieji ateitininkai šią vasarą vėl smagiai Dainavoje stovykliaus. Kadangi joms palankiau šią stovyklą organizuoti liepos mėnesį (negu anksčiau skelbtą datą rugpjūčio mėnesį), pranešame, kad JAS stovykla vyks liepos 9 - 22 d.

Netrukus pateiksime platesnę informaciją apie registraciją, mokesčius, stovyklos programą ir vadovų kursus. Pasižymėkite savo kalendoriuje naują JAS stovyklos laiką ir stebėkite spaudą dėl platesnės informacijos.

Jaunųjų Ateitininkų Centro valdyba

ATEITININKŲ KŪČIOS TORONTE

Toronto ateitininkai — vyresnieji, jaunesnieji, studentai ir jaunučiai, visi sugrįžę į Toronto Prisikėlimo parapijos salę tradicinei Kūčių vakarienei. Savo tarpe turėjome svečią iš Montrealio, jėzuitą kun. Kazimierą Ambrosą, ką tik baigusį vesti prieškalėdinių susikaupiamųjų bažnyčioje ir kun. Edį Putrimą, jaunųjų globėją. Po maldos, pritariant jauniems muzikams, giedojom kalėdines giesmes, pasidžiaugėm sudėtine jaunųjų ateitininkų programa, iškalusėm kun. K. Ambrosą padrasinančių žodžių ir pasižėnuoti dūmami vaisingoms paruoštai Kūčių valgiais.

Dėkui nenuilstančiai dr. O. Gustainienei, G. Petrauskienei ir visoms jų talkininkėms už šios gražios tradicijos puoselėjimą.

Ateitininkė

duos vaisių, kad grįžę į savo namus, parapijas, mokyklas, tapsime sėėjais.

Taigi, lik sveika Panevėžio ateitininkų žiemos Akademija.

A. Valytė

Utenos ateitininkų globėja

DR. JANINA JAKŠEVIČIUS
JOKŠA

VAIKŲ LIGOS
6441 S. Pulaski Rd., Chicago, IL
Rez. 708-422-7807
Kab. (1-312) 882-0221
Valandos susitarus

DR. ELIJUS LELIS
AKIŲ LIGOS IR CHIRURGIJA
15808-127 St.
Lemont, IL 60439
Tel. 815-723-0353
7800 W. College Dr.
Palos Heights, IL 60453
Tel. 708-361-0010

ILLINOIS PAIN TREATMENT INSTITUTE
Skausmo gydymo specialistai
JONAS V. PRUNSKIS, MD
TERRI DALLAS PRUNSKIS, MD
Chicago 312-726-4200
Eign 708-422-1212
McHenry 815-244-5000, ext. 8808

EVERGREEN PARK X-RAY
DR. E. RINGUS RADIOLOGAS
9760 S. Kedzie
Tel. 708-636-6500
Val. 9-5 kasdien

DR. DANA M. SALIKLIS
DANTŲ GYDYTOJA
10442 W. Cermak Rd.
Westchester, IL 60153
Tel. 708-531-1113
Valandos pagal susitarimą

DR. KENNETH J. YERKES
DR. BOB DOKHANCHI
Dantų Gydytojai
Pensininkams nuolaida
4007 W. 59 St., Chicago, IL
Tel. 312-735-8886
4707 S. Gilbert, LaGrange, IL
Tel. 708-382-4487

Kab. tel. 312-588-3168
Namų 708-381-3772
DR. PETRAS ŽILIOBA
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
6748 West 63rd Street
Val. pirmadienį ir ketvirtadienį 3 v. p. p. — 6 v. p. p.
Kitomis dienomis — susitarus

Kab. tel. 312-588-3168
Namų 708-381-3772
DR. PETRAS ŽILIOBA
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
6748 West 63rd Street
Val. pirmadienį ir ketvirtadienį 3 v. p. p. — 6 v. p. p.
Kitomis dienomis — susitarus

Kab. tel. 312-588-3168
Namų 708-381-3772
DR. PETRAS ŽILIOBA
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
6748 West 63rd Street
Val. pirmadienį ir ketvirtadienį 3 v. p. p. — 6 v. p. p.
Kitomis dienomis — susitarus

Kab. tel. 312-588-3168
Namų 708-381-3772
DR. PETRAS ŽILIOBA
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
6748 West 63rd Street
Val. pirmadienį ir ketvirtadienį 3 v. p. p. — 6 v. p. p.
Kitomis dienomis — susitarus

Kab. tel. 312-588-3168
Namų 708-381-3772
DR. PETRAS ŽILIOBA
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
6748 West 63rd Street
Val. pirmadienį ir ketvirtadienį 3 v. p. p. — 6 v. p. p.
Kitomis dienomis — susitarus

Kab. tel. 312-588-3168
Namų 708-381-3772
DR. PETRAS ŽILIOBA
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
6748 West 63rd Street
Val. pirmadienį ir ketvirtadienį 3 v. p. p. — 6 v. p. p.
Kitomis dienomis — susitarus

Kab. tel. 312-588-3168
Namų 708-381-3772
DR. PETRAS ŽILIOBA
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
6748 West 63rd Street
Val. pirmadienį ir ketvirtadienį 3 v. p. p. — 6 v. p. p.
Kitomis dienomis — susitarus

DRAUGAS

(USPS-161000)

THE LITHUANIAN WORLD WIDE DAILY

Published daily except Sundays and Mondays, Legal Holidays, the Tuesdays following Monday observance of Legal Holidays as well as Dec. 26th and Jan. 2nd by the Lithuanian Catholic Press Society, 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5589.

Second class postage paid at Chicago, IL and additional mailing offices. Subscription Rates: \$95.00. Foreign countries \$110.00.

Postmaster: Send address changes to Draugas — 4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629.

Pašto išlaidas mažinant, pakvitavimai už gautas prenumeratas nesiunčiami. Ant DRAUGO prie kiekvieno skaitytojo adreso, gavus iš jo mokėstį, atžymima, iki kada yra užsimokėjęs.

Už „Draugo“ prenumeratą atsiilyginama iš anksto

JAV	Metams 1/4 metų 3 mėn.	
Kanadoje ir kitur (U.S.)	\$95.00 \$55.00 \$35.00	
Tik šeštadienio laida:	\$110.00 \$60.00 \$40.00	
JAV	\$55.00 \$40.00 \$30.00	
Kanadoje ir kitur (U.S.)	\$60.00 \$45.00 \$35.00	
Užsakant į Lietuvą —		
Oro paštu	\$500.00 \$250.00	
Tik šeštadienio laida	\$160.00 \$85.00	
Paprastu paštu	\$100.00 \$55.00	
Tik šeštadienio laida	\$55.00 \$55.00	

• Administracija dirba kasdien nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nedirba.
• Redakcija dirba kasdien nuo 8:30-4:00, šeštadieniais nedirba.

• Redakcija straipsnius taisto savo nužiūra. Nesunaudoję straipsnių nesaugo. Jūs grąžinate tik iš anksto susitarus. Redakcija už skelbimų turinį neatka. Skelbimų kainos prisiunčiamos gavus prašymą.

DALIA E. CEPELE, D.D.S.

DANTŲ GYDYTOJA
7915 W. 171st
Tinley Park, IL 60477
(708) 614-6871
Valandos pagal susitarimą

DR. ARVYDAS J. DAILIDĖ

DANTŲ GYDYTOJAS
21470 S. Main St.
Matteson, IL 60448
Tel. 708-748-0033
Valandos pagal susitarimą

DR. DOMAS LAPKUS

Praktika su
Dr. McElligott ir Dr. Adams
VIDAUS IR PLAČIŲ LIGŲ
15300 West Ave., Orland Park
708-349-8100
10 W. Martin, Naperville
708-355-8776
Valandos pagal susitarimą
Nakties metu tel.: 708-857-8383

EUGENE C. DECKER, D.D.S., P.C.

4647 W. 103 St., Oak Lawn, IL
Pirmas apyl. su Northwestern-un-to
diplomu, lietuviams suvarkys dantis už
priemamą kainą. Pacientai priimami
absoluciai punktualiai. Susitarimui
(kalbėti angliskai) tel. 708-422-8260

Kab. 312-735-4477;

Rez. (708)246-0067; arba (708)246-5581

DR. E. DECKYS

GYDYTOJA IR CHIRURG
SPECIALYBĖ — NERVŲ IR
EMOCIJŲ LIGOS
CRAWFORD MEDICAL BUILDING
6449 So. Pulaski Road
Valandos pagal susitarimą

DR. A. B. GLEVECKAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
SPECIALYBĖ — AKIŲ LIGOS
3900 W. 95 St. Tel. (708) 422-0101
Valandos pagal susitarimą

Pirmą 3 v. p. p. 7 v. p. p. 12:30-3 v. p. p.

trečd. uždaryta, ketv. 12 v. p. p.

penkt. ir šešt. 9 v. p. p. — 12 v. p. p.

6132 S. Kedzie Ave., Chicago

(312) 778-8888 arba (312) 489-4441

DR. K. A. JUCAS

ODOS LIGŲ SPECIALISTAS

GYDO ODOS AUGLIUS, ŽAIZDAS IR

ISSIPLĖTUSIAS KOJŲ VENAS

KOSMETINĖ CHIRURGIJA

DR. JOVITA KERELIS

Dantų Gydytoja

3315 W. 55th St., Chicago, IL

Tel. (312) 478-2112

9525 S. 79th Ave., Hickory Hills, IL

Tel. (708) 598-8101

Val. pagal susitarimą

DR. VILJA KERELYTĖ

Chiropraktinis gydymas, sveikos

mitybės priitaikymas ir akupunktūra

7271 S. Harlem, Tel. 708-594-0400

Bridgeview, IL 60455

Valandos pagal susitarimą

Tel. kabineto ir buto: (708)652-4159

DR. P. KISIELIUS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

1443 So. 50th Ave., Cicero

Kasdien 1 iki 8 v. p.

išskyrus treč. Šešt. 12 iki 4 val. p. p.

DR. PETRAS V. KISIELIUS

INKSTŲ, PUSLĖS IR PROSTATOS

gydymas bei chirurgija

172 Schiller St., Elmhurst, IL 60126

708-841-2600

Valandos pagal susitarimą

Vakaris ir savaitgaliais tel. 708-834-1120

DR. S. LAL

SPECIALYBĖ — VIDAUS LIGOS

7722 S. Kedzie, Chicago 60652

Tel. 312-434-2123

Pirmą 2 v. p. p. — 7 v. p. p., antr. 9 v. p. p. — 12

ketv. 12-4 v. p. p., penkt. 12-6 v. p. p.

Dr. ALGIRDAS KAVALIŪNAS

Specialybė vidaus ir kraujų ligos

5540 S. Pulaski Rd.

Tel. (312) 585-2802

Pirmą 9 v. p. p. — 7 v. p. p., antr., trečd. ir

penkt. 9 v. p. p. — 3 v. p. p.,

ketv. 10 v. p. p. — 7 v. p. p. Šešt. ir kt.

dienomis reikalingas susitarimas.

Priima „Medicare Assignment“.

KAI DIEVAS PAŠAUKIA

Pereitą sekmadienį girdėjome, kaip pranašas Jeremijas buvo pašauktas, o ši sekmadienį girdime apie Izaiją ir Jėzų mokinių pašaukimą, jų tarpe ir šv. Pauliaus, ir būtent šv. Paulius išryškina tai, kad tik dėl to, kad turime ryšį su gyvuoju prisikėlusiu Kristumi, iš viso galime ryžtis aukotis ir pasiųsti pašaukimui.

Dievas žmones pašaukia įvairiais būdais, ir nors pašaukimų aplinkybės būna labai skirtingos, kiekvienas pašaukimas pasižymi tuo, kad reikalauja aisiškos atsiliepiamos, pasirinkimo momentas būna aiškus, ir tas sprendimas pakeičia žmogaus gyvenimą. O aplinkybės būna įvairios, pvz., pobūvis, kuriame susipažįsta būsimi vyrai ir žmona, vasaros atostogų darbas, per kurį paaiškėja būsimoji profesija, ar net kokios nors nelaimės, kurios metu žmogus išgirsta Dievo pašaukimą pasiųsti kuriai nors misijai – gyvenimo uždaviniui.

Kaip girdime pirmame skaitinyje (Izaija 6:1-8), pranašas Izaijas buvo pašauktas, kai meldėsi šventykloje. Simonas Petras ir broliai Jokūbas ir Jonas buvo pašaukti bežvejodami. Šv. Pauliaus laiške (1 Kor 15:1-11) tik girdime jį sakant, kad savo pašaukimą gavo, kai jam, paskutiniui iš apaštalu, staiga pasirodė prisikėlęs Kristus, o apie patį pašaukimą net tris kartus rašoma Apaštalu Darbuose: 9:1-19; 22:3-16; 26:2-18. Tačiau šios dienos skaitinyje šv. Paulius iškelia Jėzų mirties ir prisikėlimo svarbą jo ir kiekvieno krikščionio pašaukimui: „Pirmiausia, aš jums perdaviau, ką esu gavęs, būtent: Kristus numirė už mūsų nuodėmes, kaip skelbė Raštai; jis buvo palaidotas ir buvo prikeltas trečiąją dieną, kaip skelbė Raštai; jis pasirodė Kefui... Dvylikai... daugiau nei penkias šimtas brolių... Jokūbui, paskui visiems apaštalams. O visų paskiausiai, lyg nelaukiu gimusiai, jis pasirodė ir man“.

Kiekvieno žmogaus pašaukimas turi mirties ir prisikėlimo bruožų: žmogus palieka įprastą gyvenimo būdą, pasukdamas naują kryptį. Ir pasirinkimo momentas ateina įvairiomis aplinkybėmis – kartais, kaip Izaijai – maldos metu, bet neretai, kaip Petriui, Jokūbui ir Jonui, dirbant kasdieninį darbą – jų atveju, žvejojant; arba net kaip Pauliui – kai, jojant į Damaską krikščionių persekiojimai, Dievo Dvasia jį numetė nuo žirgo ir apakino. Nuolat turime būti pasiruošę Dievo šaukimui – jis gali ateiti bet kokiose aplinkybėse, kartais ir labai „nešventose“. Ir kai išgirstame jį, jo trauka yra stipri, o jo atmetimas gali pakenkti tolimesniai brendimui ir augimui.

Bet, pašaukdamas žmogų, Dievas jokių būdu nesako, kad jo ligšiolinis gyvenimas buvo blogas ar neprasmingas. Reikia manyti, kad Petras buvo geras žvejas – jis gi iš to pragyveno ir šeima išlaikė, bet tą rytą, kai Jėzus rado jį su draugais, jiems naktį nesisekė: „Mokytojaui, mes, kiaušų naktį varge, nieko nesugavome, bet dėl tavo žodžio užmesiu tinkus“. Panašiai ir Izaijas dar prieš savo pašaukimą buvo įtakingas ir iškalbus politikas Izraelio karališkuose rūmuose. Tad nenuostabu, kad ir jo pranašysčių literatūrinė forma pasirodė esanti Hebrajų poezijos „auksinio amžiaus“ viršūnė.

Tačiau visi jie iš pradžių išgirdo savo pašaukimą. Izaijas tarė: „Vargas man, dabar esu žuvis! Aš – žmogus, kurio lūpos neušarvos“. Panašiai ir Simonas Petras „puolė Jėzui į kojas, sakdamas: Pasitrauk nuo manęs, Viešpatie, nes aš – nusidėjėlis!“ Iš tikrųjų nei Izaijas, nei Petras nebuvo labai baisyūs nesidėjėliai, jie tik jautėsi nepasiruošę tokiam pašaukimui, kuris juos taip artimai suves ir kontaktą su Dievu visame jo šventume. O kad kiekvienas iš Dievo gautas ir žmogaus priimtas pašaukimas jį ar ją kasdien suveda į tiesioginį kontaktą su Dievu, paliudys ne vienas mokslininkas, mokytojas, menininkas, gydytojas, teisininkas, tėvas ar motina – kiekvienas tikintis žmogus, savo darbą dirbantis iš pašaukimo. Ir jie taip pat pripažins, kad nuolat pasijunta neverti, ir patys stebisi, kaip Dievas su jais bendrauja, nepaisydamas jų netobulumo.

Jie jaučia, kad priėmę pašaukimą, jie išėjo daug toliau, negu jų gabumai ar troškimai būtų juos vedę. Bet, palikdami viską, kad galėtų atsiliepti Dievui, jie randa, kad Dievas jų auką priėmė, pašventino ir permaitino. Jie randa, kad tai, kas atrodė kaip mirtis, tapo prisikėlimu – tik dėl to, kad tikėdami prisikėlusiu Kristumi, jei drįso rizikuoti viskuo, atiduoti visą save.

Aldona Zailskaitė

SUSIMĄSTYMAS ŠVENTOJE DIENOJE

VYTAUTAS VOLERTAS

Žmonių požiūriai ir daiktus, įvykius, reiškinius keičiasi pagal amžių. Ryškiu pavyzdžiu, visiems suprantamu, yra meilė. Maži vaikai myli tėvelius, Dievulį, šuniuką. Pradėję bręsti, kabinasi prie Onučių, Renatų, net prie Nancy, Shirley ir panašių. Dėl jų barasi su ankstyviai labai mylėtais tėvais, supykę pabėga nuo jų, o kai po daugelio metų grįžta atgal, kad pasiskolintų pinigų, martelė pasiseikina: „Hi, daddy!“ Kai žmonės pasensta, visi įsimyli artinį, nes tik apie jį savo tarpe tekalba.

Kaip amžius keičia požiūrį į Lietuvį Bendruomenę (LB)? Vaikai lanko liuanistines mokyklas ir nežino, kad jas įkūrė, jomis rūpinosi, vadovėlius ruošė, juos leido, dėl vadovėlių kritikos kentėjo LB žmonės. Vėliau, kai iš vaikų eina į berniukų ir mergučių amžių, kai pradeda tautinius šokus ir Onutes su Renatomis pažinti, kartas nuo karto išgirsta LB vardą, nes ji ruošia šokių ir dainų šventes, padeda grupių kelioms susikaupti pinigų, organizuoja Jaunimo kongresus. Dar vėliau, kai namuose kėdes varto, daiktus velia, žaislus po grindis drabs to jau šių prieauglių, pradeda visiškai išryškėti LB veidas. Jauni tėvai supranta, iš kur tos liuanistinės mokyklos atsirado, rimčiau žiūri į savo kilmę, į tėvų kalbą, į tėvų kilmės kraštą ir į jo būklę. Tada LB apylinkių susirinkimai ar platesnio pobūdžio suvažiavimai tampa idealiomis vietomis ir progomis pasireikšti, pasiginčyti ir, žinoma, padirbėti. Tada LB tampa svarbi arba „blėga“. Tačiau jau neignoruojama.

Visą LB ligšiolinį amžių gyvenau su ja. Ir stebiuosi savo neįjautrumu, bukurmu – mano požiūris į šį avetur gyvenančių liuančių telkinį niekada nepakitė. Visada LB laikiau išėjusį viltimi ir nesijaučiu apsirėkęs. Pasižvalge, pasiklausę matome ir girdime, kaip vienas po kito miršta mūsų senesni sambūriai. Kas iki šiandien būtų likę be LB? Ir pastangose dėl Lietuvos padėties ji atliko turbūt pagrindinį vaidmenį išvijoje. Ir tautiniame išlikime, ir jaunimo auklėjime, dabar ir socialiniuose reikaluose, ir net ekonominiuose ryšiuose su Lietuva ji sukausi, vargsta, dirba ir daug pajėgia. Šis vertinimas

tepti sviestą ant karštos bulvės. Buvo skanu, siūliau ir Ipateliui, bet jis neėmė. Sakė: – Aš jau ne tik užaugau, bet ir pasenau, o tau reikia augti. Geriau sviestu patepsi, greičiau augsi. Ir aš tada, kai Saliute liepė greičiau augti, kad galėčiau pasivyti, labai norėjau per naktį į vyrus užaugti. Net dairiausi po krūmus: norėjau rasti tokią gražią aikštelę, kurioje galėtumėm pasistatyti trobą, ir niekas mudviejų nebe- rai. Sykį pamaciau savo brolių Kaziuką žūrintį į šulinį. Jis buvo porą metų už mane vyresnis, visa galva didesnis, ir galėjo per rentinio viršū pamatyti, kas yra šulinys. – Ką matai? – paklausiau. – Matau dangų ir save danguje, – atsakė. Aš irgi norėjau pamatyti dangų, o gal ir save jame. Žinojau, kad mūsų šulinio dugnas pramuštas, bet kad jame būtų galima matyti dangų, kuris yra aukščiau viršūje, nežinojau. Žinojau, kad pragaras yra apačioje, tai dar paklausiau: – O pragarą ar taip pat matai? – Nematau. Pragarą mūsų šulinys nėra. Jei būtų, negalėtumėm vandens gerti.

Brolis stovėjo šioje šulinio pusėje, ant takučio. Kitoje pusėje mama buvo sukususi žemę, pakraščius apdėjusi akmenimis, o viduje prisodinusi visokių gėlių. Aš bailsiai norėjau pamatyti dangų, apėjau iš kitos pusės, per gėles išlaminau ligi rentinio. Čia buvo aukščiau, ir aš, ant pirštų galų pasistiebes, galėjau matyti vandenį. Vanduo nebuvo labai toli, bet daug toliau, anapus vandens ir anapus šulinio dugno mėlynavo dangus su baltu debesiu pačiam vidury. Mačiau ir brolių ir save. Niekada nematytas daiktas mane ir žavėjo, ir gąsdino. Pakėlęs galvą, pažūrėjau į motiną. Ji rėvė burokėlius ir mane emė baimė, kad neimtų barti, kam įlindau į gėles. Nesibara. Manęs tarp gėlių nematė.

nėra pateisinimas vieno ar kito mažiau apgalvoto ir nesėkmingo mosto, tačiau LB svoris mūsų gyvenime buvo ir liko milžiniškas.

LB, visuomeninis susibūrimas, laikosi tik iš visuomenės paramos. Išstisus dešimtmečius šio krašto valdybos pagrindinį finansų šaltinį sudarė Vasario 16 aukos. Tada buvo lengva kalbėti – rūpinamės Lietuvos ateitimi, siekiame jai laisvės, kovojame su komunizmu. O šiandien? Lietuva laisva, komunizmas, nors dar viena kita piršta sujūdina, jau guli ant menčių. Tai kas šiandien?

Tautinio išlikimo problemos neišnyko ir niekada neišnyks. Irodinėjimai šia linkme tiek pat reikštų, kiek kalbos įtikinėjant, kad vandenėlis yra šlapas. Bet ar Lietuvos padėtis jau užtikrinta? Ar Rusija nuo jos pašonės pasitraukė? Ar Rusijos karinio transporto per Lietuvą problemos jau aprimo? Ar Karaliaučiaus srities nuginklavimo klausimas jau atsakyta? Ar nereikia paspausti, kad Lietuva greičiau į NATO patektų? Ar nematoma, kad Lietuvos vyriausybė visose derybose su Rusija yra išsigandusi, susigūžusi ir maloni?

Mūsų atstovybės užsienyje šiais klausimais ne visada gali būti atsparios. Jos yra vyriausybės agentūros, o vyriausybė, nesvarbu, kokios būtų spalvos, Rusijos pribijos. Prisimintini yra 1940 metai. Ar tada nebuvo nusilenkta? Bendruomenė, bent kol kas, Lietuvos vyriausybę dar neįsakinėja. Štai kur glūdi jos svarba, gal net nemažesnė už visą šiandieninę Lietuvos krašto gynimo sistemą, nes LB yra neokupuojama ir nepaimama į nelaisvę. Žinoma, ji turi saugotis, kad šios padėties neprarastų įvairiomis derybomis su Lietuvos vyriausybė ir pastangomis įsiveržti į Lietuvos administraciją. Nepriklausomumas privalo būti išlaikytas!

LB privalo gyventi savarankiai. Jei kas joje negera įvyksta, sušukime, kad pasitaistytų. Čia diktatūros nėra, čia kalba visuomenė. Bet visuomenė yra įsipareigojusi ją išlaikyti.

Džiaugiamės, kad Lietuva laisva, bet nepamirštame pavojų, nepamirštame ir savo reikalų. Džiaugsmas, atmintis ir rūpestis šneka, kad Vasario 16 aukos yra būtinos ir nemažintos.

Tiesa, Vasario 16 nėra turgaus diena. Tai šventa diena. Be jos vargiai lietuviai iki šiol būtų išlikę. Tačiau ji kartu yra ir mūsų blaivaus susimastymo diena. Logiška mintis apspręs – šioje žemėje už nieką tik nieką gauname. Tad nepalikime LB tuščioje erdvėje. Vasario 16 yra Kovo 11 pagrindas. Šios dvi grandys yra šokia tokia užvara nuo bauginančio kaimyno. Stovėkime su LB už šių grandžių, kad jos nesulipnėtų.

Lietuvos ambasadoje Londone susitiko dvi Amerikos lietuvaitės (iš kairės) – Nida Tūjūnėlytė, Buffalo Grove, IL ir Irmė Sabalūnaitė iš Detroito, dirbanti kaip ambasados reikalų vedėja.

Nuotr. Indrės Tūjūnėlytės

– Kas būtų, jeigu įkristum? – tyliai, kad mama neišgirstų, paklausiau.

– Kas? Ogi kristum, kristum, kol į aną pusę žemės įkristum. Ar nežinai, kad mūsų šulinys be dugno. Visi šuliniai su dugmais, o mūsų be dugno.

– Ar neprigertum?

– Jeigu išsižiojęs kristum, gal ir spėtum prigerti, bet jei kristum susičiaupęs ir nosį pirštais užspaudei, kristum sveikas.

– Ir tiesiai ant to balto debesio?

– Ne ant debesio. Ant žemės. Ar nematai, kad ir medžio šakos matyti. Jeigu smarkiai kristum, galėtum už šakos pasigauti ir susilaikyti.

Tik dabar pamaciau, kad vienam pakraščiu kyšo medžio šakos. Tada man šautė šovė į galvą, kad vietą jau radau, tik bereikia užaugti. Tada abu su Saliute ateisim, įsileiskim kopėčias į šulinį ir nulisim į aną pusę žemės. Ir kas ten mus besuras. Kad kam neateitų į galvą ten mudviejų paieškoti, nulipė ir kopėčias nusitrauksim. Pindamas smagiai ateitį su Saliute, akies kampučiu vis žvilgčiojau, ką veikia mama, o ji staiga pakėlė galvą nuo burokėlių, pažūrėjo į laukus, pati pakilo ir nuėjo prie tvoros. Išgirdau kaimo pusėje šūkavimus. Brolis pirmas atsiskuso nuo šulinio ir nubėgo prie tvoros. Jam iš paskos ir aš. Į mūsų pusę varykla bėgo Klementinas, suko virvę apie galvą ir šaukė:

– Pasikarsiu, pasikarsiu! Jei gyvenimo nebėra – pasikarsiu!

Iš paskos vijosi trys vyrai ir keli pusberniai, per lauką raitas lėkė Kirkilas. Visi nuplėškė į dingio krūmuose. Po kiek laiko Kirkilas vėl raitas nulėkė atgal ir netrukus jau važiuotas nulėkė atgal, tik dabar jau keliuku. Motina dairėsi į abi puses: į sodžius, kur patvriuose baltavo skarelės, ir į krūmus, kur nubėgo vyrai, o dabar nuvažiavo ir Kirkilas. Nuvažiavo greitai, arklį

Laikas skubiai veikti

Nėra abejonės, kad Lietuvos nepriklausomybės ateitis turi daug nežinomųjų. Gyvenant šalia stipresnio, didesnio ir agresyvaus kaimyno, kuris nuolat reikalauja nuolaidų bei lengvatų savo tautiečiams, pasilikusiems krašte nuo okupacijos laikų, savo kariniams transportams per Lietuvos teritoriją ir Karaliaučiaus sritį, nors jos istoriškai taip pat nėra to kaimyno nuosavybė, tik nepataisomas naivuolis galėtų jaustis saugiai. Kadangi Lietuva savo jėgomis neilgai išlaikytų atviros agresijos atvejų, vienintelė išeitis pasirūpinti sąjungininkais, įsipareigojusiems ateiti į pagalbą. Tad logiška yra įstoti į NATO eiles lygiateise nare, tuo išgyjant stiprų užnugarį, garantuojantį apsaugą nuo staiga „Rytų vėjo“ pūstelių.

Deja, tas „Rytų vėjas“ tebežars to didžiųjų pasaulio galybių – NATO narių – nuomones ir nulemia sprendimus savo naudai.

Užot NATO narystės, Lietuvai buvo suteikta tik „Partnerystė už taiką“, bet juk tai geriau, negu nieko. Šis statusas teikė vilčių, kad ilgainiui Lietuva ir kitos Baltijos tautos galės įsijungti į NATO kaip narės. Tokiam atvejui buvo intensyviai ruošiamasi, stengiantis pildyti visus, su „Partneryste už taiką“ susietus, įsipareigojimus. Tam tikslui šiuometiniame biudžete Lietuvos vyriausybė paskyrė 2 ml. dolerių; kartu su Latvija ir Estija deda daug pastangų į steigiamą Baltijos batalioną; Lietuvos kariai praėjusiais metais dalyvavo taikos palaikymo misijoje (Danijos bataliono sudėtyje) Kroatijoje, o š.m. vasario mėn. bus išsiųstas antrasis dalinys. Pernai gruodžio 2 d. vykusioje NACC ministrų konferencijoje buvo pabrėžta, kad Lietuva yra pirmoji Rytų ar Vidurio Europos valstybė, įsijungusi į taikos palaikymo eiga kaip NATO pajėgų dalis. Vadinasi, Lietuva stengiasi aktyviai reikštis „Partnerystės už taiką“ ribose, tuo užsitikrindama NATO palankumą ir galbūt greitesnę narystę.

Pirmadienį, sausio 30 d., JAV Atstovų rūmų užsienio reikalų komitetas nutarė išbraukti Lietuvą, Latviją, Estiją ir

vis botagu paplakdamas.

– Kas pasidarė? – paklausė Kaziukas. Jis jau ir tada daugiau išmanė už mane.

– Sužinosim, tepasakė motina. – Antai ateina Martynas, pasakys.

Martynas buvo elgeta. Jis vaikščiojo panamė, pasimeldamas už mirusius, o jeigu kas prašė, tai ir už gyvus. Visada kryžmai pasikabinę dvi terbas. Į vieną dėdavo duoną, į kitą mėsa. Bernai juokdavosi, kad toji, kur dėda mėsa, yra pilna kirmėlių, bet aš netikėjau. Kad būtų valgės sukirmijusios, būtų susirgęs, o jis buvo sveikas ir stiprus, kaip jautis, tik dirbti nenorėjo. Aš tada jo labai bijodavau, kad įsikisęs į terbą nenusineštų. Ypač į tą tarp kirmėlių. Niekas manęs juo negąsdino, bet bijojau ir tiek. Ir tą kartą, kai buvo nebetoli ir garsiai emė kalbėti poteries, pasitraukiau toliau nuo tvoros, kad užsimanęs per tvorą mane nepasiektų. Nors ir mama buvo čia pat, bet ją galėtų padaryti.

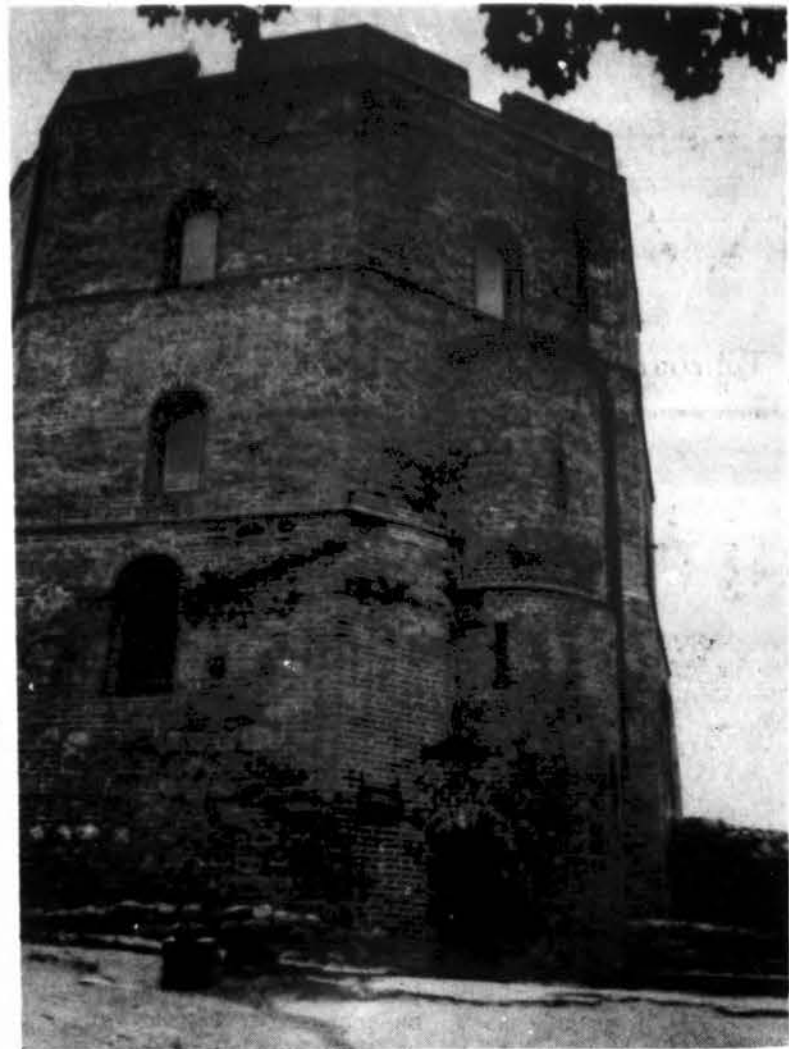
– Kas ten darosi? – paklausė mama, kai jis buvo čia pat.

Tada jis sustojo kitoje pusėje tvorės ir pasakė, kad Kirkiliukės užgirdė Klementiną durnaropėm. Kai tas emė per tvorą Salę šnekinėti, ji pasikvietė į vidų ir užgirdė. Išgėręs iš pradžių juokavo, paskum, nulekęs į daržinę, norėjo pasikarti, bet pamatė bernas, nuleido, tada, tą patį virvę pasigavęs, išlėkė į mišką.

– Gal jau pasikorė, kad Kirkilas nulėkė važiuotas, – dar pasakė ir tuoj pradėjo poteries už pakaruoklio sielą.

Tada jis dar pasakė, kad Kirkilas labai primušė abi dukteris. Labiausiai Saliutę. Išsivydams Klementiną, dar pasakęs, kad grįžęs tol duosias, kol paskutinį kvapą išleisianti.

(Bus daugiau)

Gedimino pilies detalė.

Nuotr. Alberto Kerolio

VILNIAUS SENAMIESTIS

ALFONSAS JOCYS

Vilniaus senamiestis – tai Lietuvos sostinės istorija. Jau 1323 m. Didysis Lietuvos kunigaikštis Gediminas, kviesdamas amatininkus ir pirklius, savo laiškuose skelbė Vilnių karališkuoju miestu, t.y. – sostine. Jos gyvū simboliu ir šiandien yra Gedimino pilis, kuri istorijos šaltiniuose vadinama Aukštutine. Šalia jos minimos Žemutinė ir Kreivoji.

Žemutinės pilies teritorijoje, kur šimtmečius buvo kūrenama šventoji pagonybės ugnis, 1387 m. pastatyta mūrinė katedros bažnyčia. Dabar šioje vietoje – Vilniaus arkikatedra – pagrindinė Lietuvos bažnyčia, tautos dvasingumo namai, tapę šventove ne tik tikintiesiems, bet ir netikintiesiems. Už keliolikos žingsnių stovėjo karalių rūmai, apie kurių didingumą liudija archeologų atkasti požemiai. Lyg garbingos praeities aidas į pakeleivio širdį beldžiasi varpinės laikrodžio dūžiai.

Kreivoji pilis minima 1390 m. kryžiuočių puolimo aprašyme. Ji buvo visiškai sugedinta. Šiandien čia mūsų praeitį ir dabartį saugo Trijų kryžių kalnas bei vilniečių šventvietė – Kalnų parkas.

Aukštutinė, Žemutinė ir Kreivoji pilis – tai Vilniaus pilių valstybinis parkas, svarbiausioji senamiesčio dalis, Lietuvos sostinės istorijos pradžia. Jos teritorija – 80 ha. Pastatų nedaug, bendras plotas – 46,000 kvadratinio metrų.

Trečioji senamiesčio dalis – XVI amžiaus pradžios Vilniaus priemiesto kvartalai, kuriuose yra kartu išlikę trys pagrindiniai Lietuvos Didžiosios Kunigaikštystės XVI amžiaus pradžios sostinės. Ji sudaro: pilių parkas, gynybinis miestas ir jo priemiestis. Teritorija – 360 ha. Čia 99 kvartalai, kuriuose iš pradžių

šimtmečių kaip paveldas išliko 920 namų valdų. Patalpų plotas – 1,5 mln. kv. m. Beveik pusė jo – butai, kuriuose gyvena per 30,000 gyventojų: lietuvių – 48%, rusų – 22%, lenkų – 20%, kiti – 10%. Senamiestis – tai dešimtatadis miesto gyvenamųjų ir negyvenamųjų patalpų, žymiausių muziejų, teatrų, aukštosios mokyklos, kitos kultūros, meno ir mokslo įstaigų ir tik 5% Vilniaus gyventojų.

Vilniuje yra per 1,000 kultūros paminklų. Daugelis jų sukelia senamiestyje. Paminklų meninė ir istorinė vertė Vilniaus gali sėkmingai konkuruoti su daugeliu Europos miestų. Junesko Tarptautinė paminklų ir įsimintų vietų taryba (ICOMOS) įrašė Lietuvos sostinės senamiestį į Pasaulio paveldo sąrašą.

Vilniaus senamiestis vystėsi harmoningai, prisitaikydama prie laiko ir gamtos sąlygų. Miestas formavosi pakankamai savaimingai ir laisvai. Gatvių, aikščių, kiemų ir pastatų masteliai čia labai žmogiški. Gotika, barokas ir klasicizmas natūraliai įsijungė į išsivysčiusio baltų charakterio santūrumą. Gal dėl to senamiestis kartu ir suprantamas, ir paslaptingas, ištikimai saugantis praėjusių šimtmečių dvasingumą, gimusį sudėtingose tautos gyvenimo ir istorijos vingiuose.

XVI amžiaus pradžioje Vilnius tapo žinomu kultūros ir mokslo centru. 1525 m. čia buvo išspausdintos pirmosios knygos. 1579 m. įkurtas Vilniaus universitetas, vienas iš dvasingumo židinių, neužgesusių iki šių dienų.

Senamiestyje yra per 30 buvusių didikų rūmų, 28 bažnyčios, iš jų – 16 dabar veikia: 8 – katalikų, 3 – pravoslavų ir po vieną – evangelikų-liuteronų, evangelikų-reformatų, žydų, unitų ir baptistų. Atgimimo laikų miestą urbanistikos elementai: gatvės, žemės valdos su užstatymo linijomis bei pastatai arba jų liekanos. Šiuos senamiestį reikalaujantis kvartalai užima 180 ha. Dabar čia gyvena 17,000 vilniečių. Patalpų plotas – 850,000 kv. metrų.

Todėl nesuklysim sakydami, jog Vilniaus senamiestis – tai Lietuvos Didžiosios Kunigaikštystės XVI amžiaus pradžios sostinė. Ji sudaro: pilių parkas, gynybinis miestas ir jo priemiestis. Teritorija – 360 ha. Čia 99 kvartalai, kuriuose iš pradžių

Kartu su Lietuvos atgimimu pradėjo atgimti ir sostinės senamiestis. 1987 m. buvo įsteigta senamiesčio atnaujinimo val-

dyba. Pastebimai išaugo paminklotvarkos darbų apimtys. 1990 m. senamiestyje atlikta statybos, remonto ir restauravimo darbų už 20 mln. rublių. Šie darbai dabar dėl nesulaukiamos infliacijos jau kainuotų apie 2 milijardus talonų (4 mln. dolerių). Deja, šiemet jų planuojama atlikti 5 kartus mažiau. Tai Lietuvos ekonominės krizės sunkumai, kurie ypač skaudžiai atsiliepią vos pradėjusiam atgimti senamiestiui.

Bandyimų senamiestį restauruoti buvo ir anksčiau. Pirmas jo atnaujinimo projektas parengtas 1958 m., antras – 1972 m., o trečias – 1992 m. Pastarąjį, pagal senamiesčio atnaujinimo valdybos (dabar restauravimo direkcija) 1988 m. užsakymą, parengė Vilniaus paminklų restauravimo projektavimo institutas. Visų jų esmė – senamiesčio, kaip istorinės Lietuvos sostinės, atkūrimas ir išsaugojimas. Suprantama, jog šis noras negalėjo būti įgyvendintas okupuotoje Lietuvoje.

Vilniaus senamiesčio samoningas griovimas prasidėjo XIX amžiuje, kai Rusijos carizmas ėmė naikinti Lietuvos valstybingumą ir dvasinės kultūros pagrindus. Vėliau šie mėginimai pasikartojo sovietų valdžios metais, griauant nuo karo nukentėjusius kvartalus. O, panaikinus privačią nuosavybę, sumažėjo namų valdų reikšmė senamiesčio formavimui bei jo išsaugojimui.

Paskutiniaisiais metais ir senamiestį pradėjo veržtis įvairios firmos. Pamažu išstumdamos gyventojus, jos skaudžiai pažeidžia senamiesčio istorinę prigimtį ir dvasią. Pusiausvyra tarp gyvenamųjų ir negyvenamųjų patalpų turėtų išlikti.

Senamiesčio laukia didžiuliai atgimimo darbai: 140,000 kv. m. patalpų plotą reikia atstatyti kartu su nugriautais pastatais, apie 190,000 kv. m. pastatyti naujai ir beveik 800,000 kv. m. iš pagrindų suremontuoti. Tik milijoniškos lėšos – apie 100-120 mln. dolerių, arba pusė metinio Lietuvos biudžeto.

Todėl reikia ieškoti naujų kelių ir būdų, pasiremti kitų šalių patyrimu. Lėšų gali duoti komerciniai bankai. Tikslu naudoti net užsienio valstybių kreditus, nes restauruoti, atstatyti ar naujai pastatyti namai senamiestyje greitai atperkami ir duoda pelną. Gaila, kad Lietuvos vyriausybė ir Vilniaus merija, pačios neturėdamos lėšų, nesinaudoja kitų pagalba, toliau leidžia griūti ir nykti patūstinėms senamiesčio pastatams.

Ne vieną pastato remontą galėtų finansuoti užsienio valstybės, padėdamos įrengti savo ambasadų darbuotojams butus. Įdėtos lėšos būtų kompensuojamos, neimant tam tikrą laikotarpį nuomos mokesčio.

Yra senamiestyje gamybinės organizacijos, kurių veikla prieštarauja paminklosaigai,

SUKAKTUVININKAS KUN. J. KIDYKAS

1905 m. sausio 8 d. Žemaičių Kalvarijoje, Jono ir Uršulės (Malukaitės) Kidykų šeimoje, gimė, vyskupo M. Valančiaus žodžiais tariant, „vaikelis su apskrita galva“. Buvo pakrikštytas Jono vardu. Kidykų namas stovėjo ant Varduvo kranto, kuri teka per Ž. Kalvarijos miestelį. Miestelyje tuo metu gyveno per 700 gyventojų. Nors miestelis nedidelis, bet joji vieta turi seną, Mindaugo laikus siekiančią istoriją. Čia buvusi alkavietė ir pilis, ne kartą kryžiuočių pulta. Nuo senų laikų ši vieta vadinasi Gardais. Tik 17-tojo šimtmečio viduryje vysk. Jurgis Tiškevičius, pastatęs bažnyčią, vienuolyną ir įkūręs Kryžiaus kelius, šią vietą pavadino Žemaičių Kalvarija. Nuo to meto vietovė pradėjo garsėti stebuklingu Dievo Motinos Marijos paveikslu didžiajame bažnyčios altoriuje, Kryžiaus keliais ir atlaidais, kurie nepriklausomybės laikais sustraukdavo arti 20-30,000 maldininkų. Miestelio apylinkėse, nusagstytose miškeliais, upeliais, ežerėliais ir kalneliais, sudaro miesteliui nepaprastai gražią aplinką.

Mažasis Jonukas augo drauge su seseria Leonilija, antroji sesuo Onutė mirė, būdama dar visai maža. Kidykų šeima buvo labai religinga, kiekvieną sekmadienį giedodavę rožančių, o „karunkas“ giedodavę beveik kasdien vakarais. Visa šeima būvusi balsinga, tad ir mažasis Jonukas buvo aktyvus šių gies-

kenkia pastatams, teršia aplinką, sukelia įvairius nepatogumus gyventojams. Visos jos numatytos išskeldinti. Deja, klausimo sprendimas vilkinamas, bijoma naujų turtingų šeimininkų, kad jie taip pat nepradėtų pertvarkyti ir ardyti paminklinę aplinką.

Vilniaus senamiesčio atnaujinimas negali būti vykdomas, ignoruojant išlikusias žemės valdas ir jų užstatymo linijas, gatvių, aikščių ir kiemų erdves. Be abejo, projektuojant naujus pastatus galimi ir šiuolaikiniai architektūriniai sprendimai.

Suinteresuotų firmų ir žmonių finansinė parama gali būti panaudota, formuojant prekybos, gydymo, švietimo, buitinių paslaugų infrastruktūrą, transporto ir pėsčiųjų eismą, mažinant triukšmą, užterštumą, gerinant ekologiją.

Atgimstančiai ir nepriklausomai Lietuvai šiandien kaip niekada nesvarbu atkurti karų, imperijų ir ideologijų griautę, bet nesugriautą, valstybingumo simbolį, istorinę savo sostinę – Vilniaus senamiestį. Čia, kaip ir Gedimino laikais, laukiami XX amžiaus „pirkliai ir amatininkai“ su savo kapitalu, gerais norais ir siūlymais.

mių ir maldų dalyvių.

Skaityti ir rašyti išmoko iš tėvų namie, vėliau porą metų lankė Ž. Kalvarijos pradžios mokyklą, kur mokslas buvo rusų kalba. Rusams bėgant iš Lietuvos, I pasaulinio karo metu, mokykla buvo uždaryta, tačiau rusų kalbą jau buvo pramokęs ir jau galėjo skaityti rusiškas knygas. Vėliau dar pusę metų mokėsi Platelių pradžios mokykloje.

Atėjo metas stoti gimnazijon, tačiau tėvai neturėjo reikalingų išteklių, o noras mokytis buvo toks stiprus. Čia sužūrėjo jaunuolio ryžtas ir valia. Nebe-damas jokių sunkumų, Jonelis išskubėjo į gimnaziją Telšiuose. Po vienerių metų persikėlė į Skuodo gimnaziją. Šioje gimnazijoje atsiskleidė jauno gimnazisto Jono ne tik mokslo talentai. Į ateitininkų organizaciją jis jau buvo įstojęs seniai, dar Telšiuose, pirmoje klasėje. Skuodo gimnazijoje jis buvo jau aktyvus ateitininkas, o IV ir V klasėse – ateitininkų pirmininkas. Tuo metu Skuodo gimnazijoje beveik visi mokiniai buvo ateitininkais, daug iš jų dar priklausė Eucharistininkų sąjūdžiui. Jonas dirbo ir su pavarininkais. 1924 m. vasarą jis dalyvavo pirmame Lietuvos pavasarininkų kongrese Šiauliuose.

1924-1925-tiems mokslo metams Jonas persikėlė į Plungę, į gimnazijos 6-tą klasę, mat Plungėje gyveno jo dėdė vargonininkas, kuris buvo ir muzikos mokytojas. Jonas vargoninkauti jau buvo išmokęs Ž. Kalvarijoje, todėl galėjo patalkinti dėdę, tuo sau palengvindamas pragyvenimo sąlygas. Nelaimei, dėdė susirgo džiova ir mirė. Jonas vėl liko be globėjo. Baigęs šešias klases, jis važiuoja į Kauną, ir nuo čia jau prasideda vienuolio jėzuito Jono istorija.

Atsidūręs Kauno Jėzuitų vienuolyne, prieš išvykstant į Jėzuitų naujokyną Olandijoje, Jonas dalyvavo Ateitininkų kongrese, vykusiam Kaune 1925 m. Kongresas jam paliko gilų įspūdį, ypač baigiamosios šv. Mišios, kurias aukėjo Lietuvos arkivyskupas Skvireckas.

Olandijoje jėzuito Jonas buvo dvejis metus. Naujokyne buvo mokoma vokiečių kalba, nes priklausė vokiečių jėzuitams. Baigęs naujokyną, Jonas išvyko į Valkenburg, filosofijos-teologijos studijoms. Tik užbaigus pirmąjį semestrą, jis buvo išsiųstas mokytojauti į Kauno Jėzuitų gimnaziją. Po pusantrų metų jis grįžo į Valkenburgą, kur tęsė studijas ir 1935 m., baigus kolegiją, buvo išventintas kunigu. Po to buvo terciata – tretieji naujokyno metai Prancūzijoje, po kurių trumpam grįžo į Lietuvą. 1937 m. jis siunčiamas į Ameriką vesti misijų, rekolekcijų, 40 valandų atlaidų. Amerikoje kun. Kidykas apvažiavo

Kun. Jonas Kidykas, SJ, kalba savo 90 metų sukakties šventėje Jaunimo centro kavinėje sausio 22 d.

Nuotr. Rolando

beveik visas lietuvių parapijas. Po 2 metų jis prašomas pasilikti dar vieneriems metams, kurių metu prasidėjo II pasaulinis karas, taip ir dingo galimybė sugrįžti Lietuvon.

Kun. Jono Kidyko iniciatyva Čikagoje buvo įkurtas jėzuitų vienuolynas. Būdamas pirmasis lietuvių jėzuitų užsienyje vyresnysis, jis įkūrė jėzuitų misijas Urugvajuje (1951 m.), Montrealyje (Kanadoje, 1951 m.). Tačiau pats svarbiausias jo laimėjimas – tai Jaunimo centro įkūrimas Čikagoje. Centras buvo pastatytas 1957 m., spalio 6 d., o prištatas – 1972 m. rugsėjo 10 dieną. Jaunimo centro įkūrimas išspindė jėzuitų vienuolyno dilemą. Mat Čikagos kardinolas nedavė leidimo Čikagoje įsikurti lietuviams pranciškonams, tas pats draudimas galiojo ir jėzuitams, tačiau Jaunimo centro idėjai kardinolas neprieštaravo.

Po šių didžiųjų darbų kun. Kidykas išvyko misijonieriauti į Pietų Ameriką, Sao Paulo. Ten darbas buvo žymiai sunkesnis, nes lietuvių buvo labiau išsiskleidę net trylikoje Sao Paulo vietovių. Aplankydavo ir Urugvajų, tačiau Urugvajuje dauguma lietuvių buvo komunistai. Tekdavo eiti iš šeimos ir šeima ir asmeniškai žmones kviesti šv. Mišioms. Brazilijoje kun. Jonas išdirbo 10 metų. Nuo 1964 m. jis redagavo „Mūsų Lietuvą“, rašė bei rinko medžiagą šiam laikraščiui. Kun. Jonas daug rašė jėzuitų redaguojamoje, kitoje spaudoje – „Drauge“, „Ateityje“, kitur.

Jis parašė studiją „Marijos apsišventinimas Fatimoje“ (1946 m.), išvertė keletą knygų į lietuvių kalbą: A von Doss „Dorybių perlas“ (1930 m.), E. Dronven „Farmerių vaikai“ (1933 m.), Alkaniz „Meilės sutartis“ (1934 m.).

Neaplenkė jo isipareigojimai ir organizacijom, yra buvęs ateitininkų ir kitų organizacijų kapelionu stovyklose, o 1959-1963 m. buvo Ateitininkų federacijos vyriausiu Dvasios vadu.

Apie savo darbus kun. Jonas yra taip išsitaręs: „Kur tik atsiradavo jėzuitų darbuose koks nors plyšys, ten tekdavo man vyksti“. Visur jo būta, visur jo dirbta kaip kunigo, kaip pamokslininko.

Nuo 1937 metų didįjį jo gyvenimo turinį sudarė pamokslai – Dievo žodis, pasakyti ne tik šv. Mišių metu, bet ypač kaip misijų bei rekolekcijų vedėjo ar kitomis religinio susikaupimo progomis. Jo pamokslai švelnūs, turiningi, aiškūs, suprantami, įtikinantys, reikalaujantys atgailos ir grįžimo į Dievą.

Jis visuomet turėjo būti sveikas, turėjo galėti, turėjo būti laiku. O Viešpats jam sveikatos nepagailėjo. Jis savęs netausoj, dirbo, važinėjo, dažnai sau gailėdamas miego, dirba dar ir dabar. Apie savo amžių jis taip kalba: „Ne mano tai nuopelnas, tai Viešpaties valia, kad jis mane dar nori čia laikyti“.

Kun. Jonas savo pašaukimo lemtį priskiria ir toki įvyki. Kai jis dar buvo kūdikis, tėvus aplankė vienas kunigas dominikonas, apsilikęs civiliais drabužiais, nes rusai jau buvo uždarę dominikonų ordina, o iki tol dominikonai valdė Žemaičių Kalvarijos parapiją. Stebėdamas lopyje gulintį Jonuką, jį palaimino prašydamas Dievo, kad vaikas taptų kunigu. Šią istoriją kun. Jonas ne kartą, matyt, buvo girdėjęs iš savo mamos.

Kun. Jonas Kidykas buvo palaimintas dideliu gyvenimo uždaviniumi. Jis nuo kunigystės nesitraukė, pats ją pasirinko, pats visą gyvenimą ištikimai tarnavo. Jis atliko didelį darbą, kaip Dievo pasiuntinys, ruošė žmones pamokslais, guodė išpažintimis, rodė pavyzdį savo darbu ir gyvenimu.

Džiaugiamės sukaktuvininko kun. Jono atliktais gausiais ir labai vertingais darbais, linkime jam geriausių sveikatos ir darbinių ateities metų.

Dr. Petras Kisieliū

First In Travel To Lithuania American Travel Service

Žemiausios vasaros kainos
skrydžiams iš sekančių JAV
miestų į Vilnių.

Atlanta	\$796.00
Boston	\$746.00
Chicago	\$816.00
Cleveland	\$846.00
Dallas	\$866.00
Detroit	\$796.00
Houston	\$866.00
Los Angeles	\$966.00
Miami	\$816.00
New York	\$746.00
San Francisco	\$966.00
Seattle	\$966.00
Tampa	\$816.00
Washington	\$776.00

Prie bilieto kainos reikia pridėti mokesčius. Bilietai turi būti išpirkti iki vasario 14 d., 1995. Išskendant tarp birželio 18 - liepos 13 ir grįžtant tarp rugpjūčio 17 - rugsėjo 4 prie bilieto kainos reikia pridėti \$50.00.

Siulome bilietus iš VILNIAUS į įvairius JAV ir KANADOS miestus. Informaciją dėl bilietų kainų bei kitų kelių ir turistinių patarnavimų maloniai suteiks mūsų raštinė tarnautojai.

American Travel Service
9439 S. Kedzie
Evergreen Park, IL 60642
Ph. 708 422-3000
Ph. 800 422-3190
FAX 708 422-3163

American Travel Service
Migrovė Travel - atstovas Lietuvoje
88 Laisvės alėja
3000 Kaunas
Ph. 22 10 90

Vilniaus senamiesčio vaizdas, kurio dažniausiai nemato turistai.

Nuotr. Alberto Kerolio

JAV komercijos sekretorius Ronald H. Brown ir IB Communications prez. Ingrida Bublėnė Baltųjų rūmų konferencijoje Clevelande.

RYTAI SUSITINKA SU VAKARAI

Baltųjų Rūmų ekonominė konferencija Clevelande

VACYS ROČIŪNAS

Sausio 12-13 d. Clevelande vyko Baltųjų Rūmų suorganizuota Prekybos ir investavimo konferencija su Rytų ir Centrinės Europos kraštais. Ši sritis nuo Baltijos jūros Suomijos įlankos iki Juodosios jūros apima 14 kraštų su beveik 120 milijonų gyventojų. Vadinasi, daug ekonominių galimybių ir Amerikai ir šiems kraštams, siekiantiems įsijungti į pasaulio laisvąją rinką.

JAV vyriausybė pasirinko Clevelandą ne vien dėl to, kad tai geriausia vietovė visame krašte šiai konferencijai, bet ir, kaip bendroji komunikacijos informacija teigė, mėginti prezidento Bill Clintono smarkiai kritusį populiarumą pagal amerikiečių apklausos duomenis truputį pakelti. Ir idomu, kaip Clevelando informacijos šaltiniai vėliau skelbė, prezidento vertinimo „stulpelis“ šoktelėjęs net iki 49 procentų.

Ne — „jie ir mes“ — o mes

Lietuviams ši konferencija buvo idomi ir sulaukė tinkamo dėmesio. Ši nemažai lietuvių telkinį pirmą kartą aplankė Lietuvos ambasadorius Vašingtone dr. Alfonsas Eidintas su ambasados antruoju sekretoriumi Darium Prancevičium ir patarėju ekonominiams reikalams Leonardu Orentu.

Lietuvai iš viso atstovavo 14 asmenų delegacija, vadovaujama Transporto ir susisiekimo ministro Algirdo Šakalio. (Originaliai buvo skelbiama, kad konferencijai vadovaus ekonomikos ministras Aleksandras Vasiliauskas, bet jis neatvyko). Lietuvos valdžios delegatai buvo: užsienio reikalų ministerijos ekonominių reikalų direktorius Kestutis Baltramaitis, valstybės turizmo departamentui dir. Saulius Endriūška, Lietuvos vystymosi banko dir. Juozas Aliukonis.

Privatiam Lietuvos ūkio sekretoriui atstovavo: Mindaugas Černiauskas — Lietuvos prekybos ir pramonės rūmų pirm., Artūras Balkevičius — Lietuvos akcinio inovacinio banko pirmininkas, Klaipėdos meras Jurgis Aušra, Šiaulių meras Arvydas Salda, EBSW prezidentas Gintaras Petrikas ir „Litimpex“ banko pirm. Gintautas Preidys.

Tai buvo didžiausia svečių grupė iš Lietuvos, aplankiusi Clevelandą, išskyrus anksčiau čia svečiavusius Lietuvos įvairius meno ansamblius. Kaip visada, taip ir ši delegacija buvo clevelandiečių šiltai priimta, nors ji dėl perkrautos oficialiosios Baltųjų Rūmų programos buvo suvaržyta laiko atžvilgiu. Buvo mėginta surasti laiko lietuvių delegacijai susitikti su

Clevelando lietuviams. Po Clevelando mero Michael R. White visų kraštų delegacijų priėmimo „Stouffer Renaissance“ viešbutyje miesto centre, vakare „Baltijos komercijos rūmų“ (Baltic Chamber of Commerce) pirminkės Gražinos Kudukienės (kiti nariai: Kestutis Steponavičius, Dana Čipkienė ir Antanas Motkus) Lietuvos delegacija buvo pakviesta į „Shooters“ restoraną pabendrauti, vaišėm ir informacijai. Dalyvavo 50 asmenų. Čia Lietuvos Prekybos ir pramonės rūmų direktorius buvo supažindintas su jau nuo 1991 metų veikiančiu „Baltic Chamber of Commerce“. Taip pat amb. A. Eidintui buvo papasakota apie „Cleveland Sister Cities“ — Clevelando — Klaipėdos seserystės organizacijos veiklą Lietuvos sveikatos pamaram reikaluose. Šios organizacijos suorganizuota gydytojų ir med. Seserų delegacija vyks į Lietuvą gegužės 25 d. iki birželio 2 d. Ten bus veltui daromos operacijos, mokomi Lietuvos gydytojai, o visi naudojami instrumentai, vaistai ir kita reikalinga atsivežta medžiaga bus padovanota Lietuvai. Organizacijos pirmininkė yra Gražina Kudukienė. Ji taip pat dalyvavo amb. Eidinto susitikime su Clevelando miesto tarybos pirm. Westbrook. Kaip žinia, Gražina planuoja atidaryti „American Chicken in Vilnius“ — greito patarnavimo restoraną Vilniuje prie Neringos viešbučio jau šių metų kovą mėnesį.

Penktadienio vakarą, pasibaigus tarptautinei prekybos konferencijai, kurioje dalyvavo delegacijos iš Albanijos, Bosnijos — Hercegovinos, Bulgarijos, Kroatijos, Čekijos, Estijos, Makedonijos, Vengrijos, Latvijos, Lietuvos, Lenkijos, Rumunijos, Slovakijos ir Slovenijos delegatai, Lietuvos delegacija IB Communications prezidentės Ingridos Bublėnės buvo pakviesta į miesto centre esantį restoraną vakarienei, po kurios svečiai nuvyko į „Gintaro“ restoraną pabendrauti su Clevelando lietuviams.

Priėmimą organizavo LB Clevelando apylinkės valdyba (pirm. V. Brizgys) ir ALTO valdyba (pirmininkas A. Pauštenis). Pilnutėlė lietuvių svetainė turėjo progos išgirsti amb. A. Eidintą ir delegacijos vadovą A. Šakalį. Ambasadorius pokalbyje su prez. Clintonu teigė, kad Lietuva esanti pasirodusi stoti į NATO, kad Lietuva dalyvauja Taikos korpuse, nori draugiškų santykių su visais kaimynais. Prezidentas pabrėžė valstybių sienų neliečiamumą, pasakė, kad bus siekiama plėsti prekybą ir bei investicijas su Lietuva.

A. Šakalys, nurodęs pagrindinę šios delegacijos atvykimą priežastį, ypač akcentavo, kad tai esąs dar vienas bandymas, išėjus į laisvąją rinką pritraukti ir Amerikos kapitalą, praplėsti Lietuvos verslo aplinką. Jis teigė, kad Lietuvos prekybiniai ryšiai su Vakarų Europos kraštais geriausiai išsiplėtoję su Vokietija ir Anglija; Amerikai tenka tikėtis apie 10 proc. prekybos balanso.

Aplamai susitikimas su JAV prezidentu, Komercijos sekretoriumi Ron Brown, su bankininkais, pramonininkais bei investicijos firmomis davė gerą progą pristatyti dabartinę Lietuvos ūkinę, politinę ir socialinę padėtį. Kalbėjęs Algirdas Rimas, buvęs JAV ambasadoriaus pavaduotojas prie amb. Daryl Johnson, Vilniuje šioje konferencijoje atstovavęs JAV LB krašto valdybos ekonominei komisijai, sakė esą gerų duomenų, kad užmegzti ryšiai su Lietuvos ūkio vadovais galės duoti gražių rezultatų. Per trumpą laiką neįmanoma sudaryti konkrečių sandėrių, bet daug pažengta šia kryptimi. Gera pradžia padaryta dėl Lietuvos geležinkelų modernizavimo; džiugus žengimas, kad OPIC agentūros prekybos delegacija jau kovo pradžioje vyks į Baltijos kraštus. Prez. Clintonas taip pat planuoja įvykti į Lietuvą. Konferencijoje bei susitikimuose dalyvavusieji pasijuto esą tos pačios tautos vaikai, nors, kaip žinoma, dar yra daug neišspręstų problemų tarp dabartinės Lietuvos valdžios ir išeivijos, kaip pilietybės, nuosavybės ir kiti klausimai. Kaip gera būtų, jei išsireikšimas „mes ir jūs“ liktų negrįžtamam praeitini.

Rinkos ekonomikos klausimai

Šia tarptautine konferencija domėjosi ne tik pramonės, prekybos ir bankų atstovai, bet ir spauda, radijas, televizija. Visi miesto viešbučiai buvo perpildyti svečiais. Amerikos ūkio vadovai konferencijon galėjo sūsti tikrai Baltųjų Rūmų nuostatyta skaičių, kad konferencija galėtų sklandžiau ir efektingiau dirbti. Taip pvz., Tautybių komisijon buvo atrinkti tikrai 25 asmenys, kurių tarpe buvo Ingrida Bublėnė — IB Communications ir IB Associates Partner company with Ogmos Sistems.

Konferenciją atidarė Clevelando meras M.R. White, jai vadovavo JAV komercijos sekretorius Ronald H. Brown. Pirmoje ketvirtadienio rytinėje sesijoje Centrinės ir Rytų Europos ekonomikos padėtį apibūdino Ameritech Corp. viceprezidentas Walter Catlow ir Guardian Industries, Inc. viceprez. Ralph Gerson. Simpoziumui vadovavo Eaton Corp. prez. William Butler. Po pertraukos visų kraštų delegacijos pateikė savo prekybos galimybes ir nurodė savo kraštų dabartinius sunkumus. Per pietus kalbėjo Gamtos apsaugos administracijos Carol M. Browner.

Popietinėje konferencijoje atstovai dalyvavo įvairiuose darbo seminaruose: statybos ir turizmo, aplinkos apsaugos, transporto ir sveikatos. Visose sekcijose kalbėjo nusipelnę srities žinovai. Apie pramonę idomų informacijų konferencijos dalyviams pateikė savo srities ekspertai: John J. Murphy Dresser firmos prez. Lincoln Electric Donald F. Hastings prez. ir Reserve Iron & Metal prez. Paul Joseph.

Pertraukos metu Lietuvos delegacijos nariai: M. Černiauskas, I. Bublėnė, J. Aušra, A. Salda ir A. Balkevičius dalyvavo Rotary Club susirinkime, šią galimybę jiems suteikė. I. Bublėnė, nes ji yra Clevelando Rotary klubo narė. Vilniuje, Kaune, Klaipėdoje ir Šiauliuose

„DAINAVOS“ ANSAMBLIS ŠVENČIA AUKSINĮ JUBILIEJŲ

JURGIS JANUŠAITIS

Meno ansamblis „Dainava“ šiais metais švenčia savo veiklos aukso jubiliejų. Ansamblis, kuris keturiasdešimt metų globoja ir finansškai remia žymius kriauceliūnai, o Irena Kriauceliūnienė vadovuja „Dainavos“ 50 metų aukso jubiliejui rengti komitetui. Tad šia proga Irena Kriauceliūnienė sutiko mintimis pasidalinti apie „Dainavos“ nueitą kelią ir su lietuviška visuomene.

— Jūs esate Dainavos ansamblio globėja, o dabar vadovaujate komitetui, kuris ruošiasi šią reikšmingą sukaktį deramai paminėti. Kaip apšvietinate ansamblio veiklą?

— 1945 m. Hanau tremtinių stovykloje mažą grupelę dainos mylėtojų suprato sunkų, slepiantį tremtinių gyvenimą stovyklose. Kad suteiktų daugiau dvasinės stiprybės tėvynę apeidusiems lietuviams, jie pradėjo sunkų darbą — suorganizavo tautinį meno ansamblį ir pavadino reto grožio Lietuvos vietovės „Dainavos“ vardu.

Žinant sunkias išeivijos kultūrinį vienetų veiklos sąlygas, „Dainavos“ meno ansamblis šiais metais švenčiantis 50-ties metų aukso jubiliejų, yra mūsų išeivijos pasididžiavimas. Jo giliai įmintos kultūrinėje veikloje pėdos pagristai bus įrašytos tautos istorijoje.

— Kas Jus paskatino tiek daugelį metų „Dainavą“ globoti?

— „Dainavos“ meno ansamblio vadovų bei ansamblių pasišventimas, pasiaukojimas ir meilė lietuviškam tautiniam menui, dainai ir giesmei bei tautiniams papročiams atkreipė mudvių su vyru dėmesį. Asmeniškai pažintys ir kontaktai stiprino draugystę, kuri prasidėjo „Dainavai“ švenčiant savo veiklos dešimtmetį ir tęsiasi iki šių dienų. Bet Jūsų minima ansamblio globa nesiriboja tik mumis. Visi, kurie remia ansamblio pastangas, gausiai lanko jo renginius, remia „Dainavą“ moraliai ir finansiniais, yra „Dainavos“ rėmėjai ir globėjai. Neabejoju, „Dainavos“ ansamblis už tai visiems yra giliai dėkingas.

— Malonėkite paryškinti, kokios yra tiesioginės Jūsų pareigos, globojant ansamblį ir ruošiant jubiliejų?

— Mudu tokių tiesioginių pareigų neturime: nepriklausome valdybai, nelankom posedžių, nedalyvaujame statomų veiklų parinkime. Moralinė ir finansinė parama galbūt dainaviečiams nemažiau reikalinga, kaip aktyvus dalyvavimas ansamblio veikloje. Tad, kiek sąlygos leidžia, tų nerasytų pareigų ir laikomės. „Dainavos“ meno an-

jau veikia šios stiprios verslo ir šalpos tarptautinės organizacijos skyriai. Pirmasis Rotary klubas Lietuvoje buvo įkurtas 1934 metais. Jo steigėjai — dr. Žalkauskas, dr. Pakštas ir Purickis Kaune, o Vilniuje Universiteto rektorius M. Roemeris. Vakare Clevelando meras konferencijos dalyviams ir svečiams suruošė priėmimą.

Sausio 13 d. konferencijoje JAV valdžios pareigūnai kalbėjo apie galimybes gauti įvairias eksporto ir importo lengvatas. Pranešimus taip pat pateikė Prekybos ir Vystymosi agentūros prez. Joe Grandmason, Westinghouse Electric Corp. atstovai, Export-Import banko prez. Ken Boody ir kiti investavimo firmų atstovai.

(Bus daugiau)

samblio vadovybė, kuriai pirminkauja Danguolė Ilginytė, pakvietė mane vadovauti „Dainavos“ 50-ties metų aukso jubiliejui rengti komitetui, kurį sudaro: pirm. Irena Kriauceliūnienė, sekr. Irena Kazlauskienė, išd. Oskaras Kremeris, banketą ruošia Dana Bazienė, Sofija Džiugienė, spauda — informacija Stasys Džiugas, sukurtuvinį leidinį redaguoja Juozas Žygas. Mano sudarytas komitetas nepaprastai entuziastingas, pareiškias, darbus. Tikiu, kad ansamblio aukso jubiliejų suruošime gerai, tuo pačiu laukiame visuomenės dėmesio ir paramos.

— Kokie „Dainavos“ džiaugsmas ir rūpesčiai praityje ir dabar?

— Kuriantis „Dainavos“ ansamblui varingose stovyklose gyvenimo sąlygose, nebuvo džiaugsminga pradžia. Bet tais laikais jaunatviškas entuziazmas ir užsispyrimas nugalėjo visus sunkumus. Nueitas kelias nebuvo vien rožėmis klotas — jis buvo džiaugsmas ir rūpesčiai perpintas. Bet šiandien „Dainavos“ ansamblis, įsteigtas prieš 50-tį metų, švenčia jubiliejų. Turbūt nesuklysiu pasakiusi, kad vienas iš didžiausių rūpesčių buvo parinkimas meno vadovų, kurie per 50-tį metų keitėsi: vieni negrįžtamai iškele, kiti dėl vienokių ar kitokių priežasčių pasitraukė, palikdami ansamblio veikloje didelę spragą. Neretai iškildavo klausimas būti ar nebūti, nes iškritus ar išvertus pagrindinį ansamblio stulpą, nebuvo lengva pakeisti nauju.

Praeityje daug džiaugsmo teikdavo publika, užpildydama sales ansamblio pastatymuose ir dosniai paremdama aukomis. Tai buvo įrodymas, kad ansamblis ne vienas, kad visuomenė vertina ir remia dainaviečių pastangas. O kaip dabar? Dar veikiantys meno vienetai skundžiasi narių mažėjimu, vadovų trūkumu. „Dainava“ gali džiaugtis ir didžiuliais „Dainavos“ vadovais jaunas, gabus, talentingas muzikas, inž. Darius Polikaitis pritraukė jaunų žmonių ir labai sustiprino ansamblį, kuris dar ilgai gyvuos, jeigu mes neatsisakysime jo finansinškai paremti. Todėl gausiai atsilankykime į rengimą š.m. balandžio 23 d. jubiliejinį koncertą, banketą ir savo auka stiprinkime ansamblio veiklą ir pastangas.

— Kokios ansamblio darbo sąlygos ir kokia jo ateitis?

— Kaip jau minėjau, mūsų kultūrinės veiklos išeivijoje sąlygos yra sunkios: nėra apmokamų tarnautojų, nėra fizinės talkos, nėra tinkamų patalpų repeticijomis. Ansambličiai duoną pelnosi sunkiu kasdieniu darbu. Repeticijos aukojamos po darbo ir savaitgaliais laikas nutraukiamas nuo šeimoms, namų reikalų ir asmeninio poilsio. Dažnai, važiuojant gastrolėms, tenka patiems apmokėti kelionės išlaidas, o kartais reikia „sumesti“ pinigų repeticijų išlaidoms padengti. Dabar, ansambliai atjaunėjus ir dirigento lazdele paėmus talentingam muzikui Dariui Polikaitiui, ateitis dar šviesesnė, žinoma, jeigu mes — lietuviškoji visuomenė — remsime jų pastangas.

— Jūs, kaip globėjai, nuolat ansamblį paremti finansinškai. Aš paramos ansamblis susilaukia iš kitų organizacijų, fondų?

— Kol kas parama gaunama iš lietuviškų fondų, institucijų, mecenatų ir visuomenės, kurių aukos ir gausus atsilankymas į

DRAUGAS, šeštadienis, 1995 m. vasario mėn. 4 d. 5

renginius yra tas gyvybės siūlas, ant kurio laikosi „Dainavos“ ansamblio veikla. Pasi-gendame didesnės organizacijos paramos.

— Per penkiasdešimt metų, be abejo, keitėsi „Dainavos“ veidas. Ar ansamblio gretas papildoma jaunoji karta, atvykę dabar iš Lietuvos tėvynainiai ir kokie patys didžiausi ansamblio ramsčiai?

— Teisingai pastebėjote kad per 50 metų su meno vadovų pakeitimu, keitėsi ir „Dainavos“ veidas. Bet nesikeitė „Dainavos“ tikslai — „Dainava“ išliko tautiniu meno ansambliu. Metų bėgyje amžius ir kitos priežastys retino ansamblio gretas. Tuo pačiu silpnino ansamblio pajėgumą. Mūsų jaunimas nerodė per daug entuziazmo ansambliams, chorams bei kitai visuomeninei, kultūrinei veiklai. Tik dabar įvyko, sakyčiau, stebuklas, kai muz. Darius Polikaitis pritraukė daugiau jaunų žmonių su naujomis idėjomis. Tik reikėtų paieškoti būdų, kaip daugiau pritraukti naujai atvažiuojančių iš Lietuvos tautiečių. Jų tarpe yra labai balsingų ir muzikų, ir solistų, suspėjusių pasireikšti atskiromis progomis. Žinoma,

didžiausia ansamblio veiklos našta krenta ant valdybos ir meno vadovo galvų. Kol ansamblis turės tokią energingą valdybos pirmininkę — Danguolę Ilginytę ir jos valdybą, kol meno vadovu bus Darius Polikaitis, „Dainava“ viltingai žvelgia į rytojų.

— Kokie Jūsų, kaip ilgametės ansamblio globėjos, linkėjimai „Dainavai“?

— Mes, kaip globėjai, džiaugiamės, artimai bendradarbiaudami su „Dainava“ ir galedami drauge dalintis ansamblio džiaugsmais bei rūpesčiais. Aukso jubiliejaus proga, nuosirdžiai sveikiname ansamblį, linkime daug sėkmės ir išvertų paieškoti būdų, kaip daugiau pritraukti naujai atvažiuojančių iš Lietuvos tautiečių. Jų tarpe yra labai balsingų ir muzikų, ir solistų, suspėjusių pasireikšti atskiromis progomis. Žinoma,

Dėkoju p. Irenai už pareiktas mintis ir linkime sekmes atšvesti „Dainavos“ prasmingą veiklos sukaktį.

Irena Kriauceliūnienė.

Atlanta Import-Export Inc. greitai ir saugiai pristatys Jūsų siuntinius laivu ir Air Cargo į Lietuvą, Latviją, Estiją, Rusiją, Ukrainą ir Baltarusiją. Pristatome tiesiai į namus. Nuo 1995m. vasario mėn. padidės persiuntimo kaina į Lietuvą. Tikslėnę informaciją gausite paskambinę į Atlanta IE, Inc. raštines: Chicago: (312) 434-2121, 1-800-775-SEND St. Pete Beach: (813) 363-7700 Cleveland: (216) 481-0011 New York: (914) 258-5133

KAIRYS BALTIC EXPEDITING

Greitai ir garantuotai pristato dolerius gavėjui į rankas, atsiunčia Jums pasirašytą pakvitavimą. Mažiausia pristatoma suma \$200.

- * Pristatymas bet kur Lietuvoje \$12 + procentas už siųstą sumą.
- * 4% iki \$2,000 ir 3% virš \$2,000. Siunčiant didesnes sumas ir yra nuolaidų.
- * Palikimus galime nuvežti į Lietuvą ir sutvarkyti reikalus pas notarą.
- * Atsiųskite gavėjo ir siuntėjo vardus, pavardes, adresus, telefono numerius, jei yra.
- * Taip pat mes pristatome ir Lietuvoje sudarytus maisto paketus. Rašykite, atsiųsim kainoraštį.
- * Pašto perlaides (m/o) arba asmeniškai čekius siųskite: Kairys Baltic Expediting 517 Fruitland Rd. Stony Creek, Ont. Canada L8E 5A6

Tel. 905-643-3334 / Fax. 905-643-8980

JAV LB KRAŠTO VALDYBOS SOCIALINIŲ REIKALŲ TARYBA

2711 West 71st Street, Chicago, Illinois 60629
312/476-2655 • Fax 312-436-6909

VYRESNIŲJŲ PRIEŽIŪROS GALIMYBĖS

Šio krašto gyvenimo sąlygos yra kitokios nei kitų kraštų ar Lietuvos. Lietuvoje, bent anksčiau, senus, ligotus tėvus prižiūrėdavo ir jais rūpindavosi jų vaikai. Apie vyresniųjų ar senelių namus nebuvo jokios kalbos, tokių namų nebuvo, jei kur prie klebonijų gyveno keli seneliai, tai buvo neturtingi, kurie neturėjo namų, vaikų, o žmonės juos vadino elgetomis. Tačiau Amerikoje gyvenimo sąlygos ne visiems vaikams leidžia savo senais tėvais rūpintis ir juos prižiūrėti. O tie vyresniųjų namai, senelių namai, ar kaip juos pavadinsime, tikrai nėra jokie „ubagynai“, nes jų gyventojai turi turėti nemažai pinigų, kad galėtų už priežiūrą užimokėti. Jeigu žmogus tų pinigų neturi, tai valdžia už jo pragyvenimą tuose namuose užmoka.

Viena jauna moteris sako: „Esu 45 metų, turiu didelę šeimą – 5 vaikus, name su trimis miegamais vos septyni telpame. Mano mama, 83 metų ir tėvas 90 metų. Jie turi savo namelį ir labai gražiai dar patys gyveno. Bet neseniai tėvas turėjo du insultus (strokus). Po tų insultų tėvelio jėgos išsekė, o rūpinimasis jėgų pakirto ir mamos sveikatą. Mano namuose nėra vietos juos apgyvendinti, kad galėčiau juos prižiūrėti, tai patys turi ilgai laukti. Bet mums pagalba reikalinga tuojau pat – dabar“.

Tokia padėtis yra dažna. Gal ne vienas reikia ar reikės panašiais reikalais rūpintis. Šiame krašte šiandien yra daugybė galimybių ir žmogus tiesiog nežino, ką geriau pasirinkti. Kadangi rūpinimasis šeimos vyresniais kiekvienoje šeimoje gali būti skirtingas, tai jūs patys turėtumėte apsvaistyti, kas jūsų atveju būtų geriausia. Illinois valstijoje „Department on Aging“ galima pasiekti, skambinant 217-785-2870. Jei norite nemokamos informacijos apie patarnavimus vyresniesiems jūsų apylinkėje. Kitas geras nemokamas informacijos šaltinis apie globą ir rūpinimą vyresniais yra „The Elder Locator“, kurį įkūrė „US Administration on Aging“; jų telefonas yra 800-677-1116.

Kai apsispręsite, kokios priežiūros norėtumėte savo artimiesiems, ekspertai pataria, kad dar aplankytumėte mažiausiai šešias vietas – namus, ir ypač turėkite mintyje šiuos nurodymus: Ar pasirinkta vieta noriai teikia informaciją ir leidžia apžiūrėti patalpas? Saugokitės tokių, kurios to neleidžia. Kokį balsą turi gyventojai jų gyvenamųjų patalpų tvarkyme? Ar tie namai turi valstybės leidimą? Jei taip, nuvykite pasitikrinti jų dokumentų pas savo valstybės „long term care ombudsman“. Jūs galite šį asmenį surasti per jų „State unit aging“ įstaigą.

Duodame papildomą informaciją apie 9 pagrindines vyresniųjų kategorijas, sudarytas pagal vyresniųjų padėgumą, būtent: aktyvūs ir pasiturintys; silpni, kuriems reikia kasdieninės pagalbos, pvz., apsirengti; ir ligoniniai, kuriems reikia nuolatinės medicininės priežiūros.

Aktyvūs vyresnieji

a. „Continuing care retirement communities“ – pensininkų grupės, gyvenančios kartu ir jais yra nuolat rūpinamasi. Šioje nuolatinėje priežiūroje, kartais vadinamoje „life-care“, būsimasis gyventojas prašo atskiros buto. Bet, kai jo – jos jėgos sumažėja, šie seneliai yra perkelti į kito tipo butą – „an assisted-living apartment“, kur jiems visur padedama. Daugelyje tokių namų reikalaujama nemažos pradinio įmokėjimo – nuo 15,000 dolerių iki 500,000 dolerių. Mėnesiniai mokesčiai yra nuo 150 dolerių iki maždaug 3,000 dolerių, priklausoma nuo to, kokių patarnavimų jums reikia. Geros vietos yra tikrinamos ir akredituojamos. The Continuing Care Accreditation Commission“ įstaigos, kuri priklauso „The American Association of Homes and Services for Aging“ (202-783-2242). Jie tvarko ir rūpinasi visomis nepelno siekiančiomis vyresniųjų gyvenvietėmis.

Einant gyventi į tokius namus, pasistenkite, kad jūsų advokatas patikrintų būsimos gyvenvietės finansinę padėtį ir priėmimo sutartį. Sužinokite, kiek pradinio įmokėjimo būtų gražinta, jei jums reiktų persikelti į kitą vietą. Sužinokite, kas atsitiktų, jei jums pritrūktų pinigų.

b. Vyresnieji gyvena kartu viename name – „congregate senior housing“. Vyresnieji gali turėti savo atskirus butus, bet jie gali valgyti bendrame valgomajame. Butai būna aptvarkomi, vyksta įvairūs renginiai. Nuoma ir mokesčiai smarkiai įvairuoja. Daugelyje šių namų galima gauti ir „assisted living“ butus – tai butai, kur pagal ligonio ar senelio pajėgumą teikiama pagalba.

c. Aktyvių vyresniųjų – pensininkų gyvenvietės; (active adult retirement communities). Jos gali būti įvairaus didumo. Pvz., Maine valstijoje esantis Winslow Place turi 27 gyventojų, o Arizonoje Sun City West yra jau miestelis su 24,800 gyventojų. Butai irgi įvairuoja – nuo vieno kambario butelio iki namų su 3-mis miegamais. Kai kurios vietos siūlo transportaciją, maistą ir buto – namo aptvarkymą.

d. Dalinimas gyvenamom patalpomis su kitais (shared housing). Taip galima gyventi privačiame bute ar name, tvarkame nepelno siekiančios grupės. Amerikoje tokių vietų – tokių namų, tokių programų, yra apie 350. Apie jas žinių gali suteikti „The National Shared Housing Resource Center“ (410-235-4454).

Vyresnieji, kuriems reikia kasdieninės pagalbos.

a. „Assisted living“ – kasdieninė pagalba. Šios gyvenvietės aprūpina nuo 25 iki 120 žmonių. Gyventojai turi mažus, atskirus butus, ar kambarius, bet yra tarnautojai, kurie jiems gali padėti 24 valandas paroje kasdieniniuose gyvenimo reikaluose (atsikelti, nusiprausti, apsirengti). Diena tokiuose

Aluntos slaugos namuose senutė džiaugiasi Rimos Račkauskas-Ortiz, R.N., apsilankymu. Aluntos slaugos namai gauna maisto ir preperatų iš Lithuanian Mercy Lift organizacijos.

Nuotr. Pranės Šliutienės

namuose kainuoja nuo 20 iki 110 dolerių, bet tai yra vis tiek mažiau, negu senelių namuose.

b. „Residential care“. 32,000 namų turi leidimus teikti „residential care“, pagal AARP. Tokie namai yra skirti žmonėms, kuriems nereikia gailestingųjų seselių priežiūros, bet kai kuriuose jų yra gailestingos seselės. Tokių namų dydis įvairuoja ir kainos yra nuo 350 iki 4,000 dolerių mėnesiui.

c. „Adult foster care“ – svetimi už atlyginimą rūpinasi vyresniuoju. Bet kas, neturintis kriminalinės praeties, gali verstis šiuo darbu.

Vyresnieji, kuriems reikia nuolatinės medicininės priežiūros.

a. Priežiūra namuose (home care). 7 milijonai žmonių buvo prižiūrėti namuose pereinamais metais, sako „The National Association of Home Care“. Priežiūra namuose gali sutruktuoti daug pinigų. Pvz., jei žmogui reikia būti prijungtam prie kvėpavimo mašinos – ventilatoriaus, tai ligoninėje menio kainuotų 21,750 dolerių, o namuose – 7,050 dolerių. Ir, žinoma, yra psichologiskai gera ligoninė, jei jis lieka namuose, pažįstamoje aplinkoje, tarp savo artimųjų ir draugų.

b. Senelių namai – „nursing home“. Nekreipiant dėmesio kartais į jų blogą vardą, jie sudaro svarbią vyresniųjų priežiūros dalį. Pereitais metais vidutiniškai senelių namuose buvimas vienam žmogui metams kainavo 37,000 dolerių. Pasiklauskite pas tokių namų gyventojus, kaip į jų poreikius reaguoja tarnautojai, kokia yra dienos tvarka, kaip gerai sugyvena tarnautojai ir gyventojai, nes tai parodo, ar yra pakankamai atsižvelgiama į vyresniųjų sielos ir kūno poreikius.

Kaip matote tie visi namai – senelių prieglaudos – „ubagynai“ – gana brangiai kainuoja ir ne visi išgalėtų juose gyventi. Tiems, kurie neturi pinigų, skirtumą tarp pensijos

ir namų mokesčių padengia valdžia. Bet jeigu jūs ruošiatės eiti į tokius namus ir nenorite savo pinigais mokėti, turite visus savo turtais – pinigus atiduoti savo vaikams ar kitiems bent 36 mėnesius, prieš einant į tuos namus gyventi, kitaip valdžia nemokės.

Naudotasi medžiaga iš „Chicago Tribune“ (Your Money 1995.1.24 by Echo Montgomery Garrett).

Aldona Šmulkštienė ir Birutė Jasaitienė.

PANEVŽYJE:

Gruodžio 4 d. paminėtas vyskupo Juozo Preikšto vyskupystės 10 metų jubiliejus.

Gruodžio 11 d. miesto XIV vidurinė mokykla Kristaus Karaliaus katedros kriptoje šventė mokyklos jubiliejų. Sveikinimo žodį tarė vyskupas J. Priekšas, programą parodė B. Liutytytė vadovaujama Grigališkojo choro studija. Tuo pačiu metu vyko Panevėžio vyskupijos ateitininkų mažoji konferencija, kurioje dalyvavo vyriausybės patarėjas religijos klausimais Petras Plumpa. Pasirodė pirmasis vyskupijos ateitininkų laikraščio jaunimui numeris.

MARQUETTE PHOTO SUPPLY

REIKMENYS FOTOGRAFAMS
IR MĖGĖJAMS

Daug sutaupysite, pirkdami čia jų reikmenis. Pasinaudokite patogiu planu atidedant pasirinktus reikmenis, ypatingai progai. Pilnai užbaigtų foto nuotraukų aptarnavimas. Atidaryta pirmadienį ir ketvirtadienį vakarais iki 8 valandos. Antradienį, trečiadienį, susikabinsit lietuviškai.

3314 West 63rd Street
Tel. 776-8998

KEPYKLA IR DELIKATESAI
6216 W. Archer Ave., Chicago, IL 60638
Tel. 312-581-8500

- Lietuviška duona ir raguoliai
- Vestuviniai ir įvairūs tortai
- Lietuviškas maistas – „catered“
- Siunčiame mūsų produktus UPS

Atidaryta 7 dienas savaitėje

KAVINÉ
350 N. Clark, Chicago, IL 60610
Tel. 312-644-7750

Kepyklos produktai ir užkandžiai miesto centre
Savaitgalį uždaryta

R.K. BUILDERS & REMODELERS

Owner Robertas Kosmonas

6000 W. 159 St., Oak Forest, IL 60452
Tel.: 708-535-3220

Painting, siding, kitchens, baths, decks, fences, basements, tiling, roofing

Licensed, Bonded & Insured

Serving the communities for 12 years

MISCELLANEOUS

ELEKTROS ĮVEDIMAI – PATAISYMAI
Turis Chicago miesto leidimą. Dirbu ir užmiesty. Dirbu greitai, garantuoti ir sąžiningai.
312-779-3313
KLAUDIJUS PUMPUTIS

10%–20%–30% pigiau mokėsit pas mus už apdraudą nuo ugnies, taip pat ir už automobilio draudimą.

FRANK ZAPOLIS
3208 1/2 West 95th Street
Tel. (708) 424-8654
(312) 581-8654

Pigiai, greitai valome rūsius, garazus, išvežame šiukšles, pervežame baldus, darome visus namo remontus. Tel. 312-445-7393

INCOME TAX SERVICE

Dabartiniai pajamų mokesčių įstatymai žymiai apsunkino ir ateiityje apsunkins metinį mokesčių formų užpildymą. Profesionaliam, sąžiningam ir konfidencialiam patarnavimui kreipkitės:

PRANAS G. MEILĖ, CPA
2649 W. 63 St.,
Chicago, IL 60629
Sėkmadieniais – Pasaulio Liet. Centre, Lemont
Tel.: rastiinė 312-776-5163
namai 708-636-5347

MidAmerica Federal Savings Bank
LORETTA SULAITIS-WALLON
Galtite kreiptis 24 valandas
tel.: 708-222-4964
Ar perkate naują namą, ar perfinansuojate dabartinę paskolą, pasikabėkite su LORETTA – ji patars jums finansiniuose reikaluose

VALOME KILIMUS, BALDUS, GRINDIS IR SIENAS
J. BUBNYS
737-5168

WAGNER MAŠINOS RAŠTINĖMS
Parduoda • Taiso • Priedai ir Reikmenys
Virš 75 metų patikimas patarnavimas
TYPEWRITERS • COPIERS
FAX • CALCULATORS
5610 S. Pulaski Rd.
Tel. (312) 581-4111

PARDAVIMAS IR TAISYMAS MIGLINASTV GE/RCA ATSTOVYBĖ
2346 W. 69th Street
Tel.: 312-776-1486

Dengiami stogai, kalamas „siding“, bei atliekami namų vidaus remonto darbai. Skambinti Sigitui: 312-767-1929.

ORKESTRAS
Priimame išankstinius užsakymus, už pusę kainos! grojame ir atliekame programą banketuose, parengimuose, vestuvėse ir kitomis iškilmingomis progomis. Skambinti Algimantui Berniškiui, tel. 312-436-5034.

MASTER PLUMBING COMPANY
Licensed, Bonded, Insured
Nauji darbai ir pataisymai. Virtuvės ir vonios kabinetai. Keramikos plytelės. Karšto vandens tankai, pompos. Išvalome užsikimšusius vamzdžius.
BEN SERAPINAS 708-636-2960

CLASSIFIED GUIDE

REAL ESTATE

REALMART, INC.
6602 S. Pulaski,
Chicago, IL 60629
312-585-6100
BALYS BUDRAITIS
Asmeniškai patarnauja įvairių nuosavybių pirkimo bei pardavimo, mėsle ir priemiesčiuose. Suinteresuoti skambinkite BUDRAITIS
Bus.: 312-585-6100, res.: 312-778-3971

ACCENT REALTY, INC.
5265 West 95th Street
Oak Lawn, Illinois 60453
Bus. 708-636-9400
Res. 708-423-0443

ASTA T. MIKUNAS
Profesionaliai ir sąžiningai patarnauja įvairių nuosavybių pirkime ir pardavime, mieste ir priemiesčiuose.

FOR RENT

Įnuomojamas dviejų miegamųjų butas
Downers Grove priemiestyje. Netoli traukinio stotelės, parduotuvės, greitkeliai. Pagaudama dirbantys moteris bei vaikų arba studentus. Naminių gyvuliukų neleidžiama. Skambinti: Indrei Tijūnaitienei 708-537-7949 arba 708-541-3702.

Įnuomojamas 3 kamb. apšildomas butas, apyl. 71 St. ir Washtenaw Ave., vienam arba dviem suaugusiems asmenims. Yra šaldytuvas ir virimo plyta. \$325 / mėn. + „security dep.“ Kreiptis | Aliną nuo 8 v.r. Jkt 3 v. p.p., tel. 312-476-8727.

Įnuomojamas apšildomas 4 kamb. 1 mieg. butas 67 & Kedzie apyl. \$355 / mėn. + „security“. Tel. 312-779-6193. Kalbėti angliškai.

IEŠKO DARBO

47 m. moteris ieško darbo prižiūrėti ligonį ir gyventi kartu. Kreiptis: tel. 708-554-9450

Jaunas, 33 metų vyras, negeriantis ir nerūkiantis ieško rimto darbo. Trumpesniai laikai negu metai, nesūlyti. Truputį suprantu ir šneku angliškai. Skambinti 202-547-2671 vakarais.

Bendrai Lietuvos-Vokietijos (monel Kaune reikalingas patyres Finansų Direktorius, įmonė specializuojasi aukštos kokybės tekstilės gamyboje ir planuoja vieną didžiausių investicijų Lietuvoje. Finansų direktorius bus atsakingas už įmonės finansinę apskaitos sistemos pagal Vakarų standartą įvedimą ir kontrolę

- Reikalingai:**
- Aukštasis išsilavinimas ir patirtis finansų ir buhalterinės apskaitos srityje.
 - Mokėti anglų ir lietuvių kalbas.
 - Sugebėti įdiegti naujovės ir jas valdyti
- Atsakomybės:**
- Įdiegti ir vykdyti finansinę apskaitos sistemą pagal Vakarų standartus.
 - Palaikyti ryšius su Tarptautine Finansų Korporacija ir kitais investitoriais.
 - Koordinuoti auditorių veiklą.
 - Vadovauti finansinei ataskaitai.
 - Vadovauti ataskaitos Finansų Ministerijai ruošimui.

Kreiptis | HRStrategies, Vilniaus g. 39, 2000 Vilnius.
tel. (370 2) 62 65 40, faksu (370 2) 22 08 70

TELEPHONE CALLS TO LITHUANIA

ANY DAY, ANY TIME
\$0.85 PER/MIN
(617) 489-5952
AOF International

REAL ESTATE

GREIT PARDUODA
RE/MAX REALTORS
(312) 586-5959
(708) 425-7161

RIMAS L. STANKUS

- Perkant ar parduodant
- Greitas ir sąžiningas patarnavimas
- MLS kompiuterinį FAX pagalbą
- Nuosavybių kainavimas veltui
- Perkame ir parduodame namus
- Apartmentus ir žemę
- Pensininkams nuolaida

KMIECIK REALTORS
7922 S. Pulaski Rd.
4365 S. Archer Ave.

DANUTĖ MAYER
284-1900

Jei norite parduoti ar pirkti namus, kreipkitės | Danutę Mayer. Ji profesionaliai, sąžiningai ir asmeniškai patarnaus. Įkainavimas veltui.

PRESTIGIOUS EQUESTRIAN ESTATES

This 3200 sq. ft. 2 story features 4 or 5 bedrooms. with full basement nestled on a 1.25 acre professionally landscaped lot. To many amenities to list. \$344,555. For your personal showing call:

Frank Algozino
(708) 535-5438
Century 21 Dabbs Southwest

LEMONT, IL
Parduodamas didžiulis, virš 4,000 kv. pėdų „custom built“ namas. Puikus pirkinyti tiems, kurie vertina pastato charakterį ir kokybę. Namas erdvus; „related living“, atskira virtuvė; balto ažuolo apdaila atriumas, skliautų lubos, 7 langai lubose; 2 didiniai nuo grindų iki lubų ir dar daug įvairių priedų. Žavingas namas. Kaina \$399,500. Daugiau informacijos suteiks: **DIANA RICCO**, tel. 708-762-1227 RE/MAX ONE, tel. 708-425-6600 Kalbėti angliškai

HELP WANTED

RENATA'S AGENCY
Offers domestic jobs: housekeepers, babysitters for English speaking women. Good pay. Call and leave message.
Tel. 312-286-7267

U.S. Savings Bonds Make Great Gifts.

A public service of this newspaper

JAV LB Ekonominių Reikalų Taryba Informacijos Skyrius

Algirdas Rimas, 1711 Wainwright Dr., Reston, VA 22090
tel. 703) 471-1711

EKONOMIKOS ŽVILGSNIS IŠ LIETUVOS

„LUCOIL“ NORI KONTROLIUOTI BŪTINGES TERMINALĄ

Rusijos naftos bendrovė „Lukoil“ pranešė nutraukianti derybas dėl dalyvavimo tarptautinėje akcinėje bendrovėje „Būtingės naftos terminalas“ statybai, jeigu negaus 51 proc. akcijų, t.y., jei jos rankose nebus kontrolinio akcijų paketo. Dėl tokios Rusijos bendrovės pozicijos derybos dėl tarptautinės akcinės bendrovės įsteigimo praktiškai yra nutrūkusios. Premjeras Adolfas Šleževičius žurnalistams pareiškė, kad „Vyriausybė jokiai užsienio bendrovei neparduos kontrolinio Būtingės naftos terminalo akcijų paketo ir niekada dėl to nesiderės“. Premjeras mano, kad derybos su Rusija gali būti atnaujintos ne bent po jo susitikimo su Rusijos premjeru Viktoru Černomyrdinu, kuris numatytas sausio pabaigoje.

Mažeikių valstybinės įmonės „Nafta“ generalinis direktorius Bronislovas Vainora nesirūpina prognozuoti, ar sužlugdys tarptautinės Būtingės terminalo statybos akcinės bendrovės sukūrimo idėja, jeigu joje nedalyvaus „Lukoil“. Mat pagrindinė Vakarų bankų, sutinkančių investuoti į Būtingės sąlyga, – būtina turėti garantuotą žaliavos tiekiją. Tačiau B. Vainora neatmeta galimybės, kad projekte gal dalyvaus kita Rusijos naftos bendrovė. Terminalo statybai reikia per 200 mil. dolerių. Lietuva tokios investicijos dar nėra dariusi. Vien baigti pradėtus projektavimo darbus reikia 10 mil. dol., kuriuos vyriausybė pasiryžusi skirti iš biudžeto. O kol užsienis dvejoja ir kelia sąlygas, Lietuvoje sparčiai kuriami grynai lietuviško kapitalo akcinės bendrovės. Šios bendrovės akcijų paketą valdys Mažeikių „Nafta“ – jai priklausys net 87 proc. akcijų. Po 5 proc. akcijų turės Biržų „Naftotiekis“ ir Klaipėdos valstybinė naftos įmonė, 2 proc. akcijų priklausys Lietuvos Akciniam inovaciniui bankui ir 1 proc. – Palangos miesto savivaldybė.

Tačiau būsimieji investuotojai sutarė steigti bendrovę tik su 10 mil. litų pagrindiniu kapitalu, laipeniškai jį didinant. Kaip tai bus daroma, matyt, dar neaišku ir patiems bendrovės dalyviams. Pasak Energetikos ministro Algimanto Stasiukyno, statybos paruošiamiesiems darbams prireiks 40 mil. litų ir tokia suma Lietuvos investuotojams yra „ikandama“.

LIETUVA LAUKIA NAUJO KURO

Pastaruoju metu, nedirbant Mažeikių įmonei „Nafta“, sklinda gandai, jog greitai pritrūks kuro šildyti butus ir vandenį. Informacija labai prieštaringa: tai sakoma, kad mazuto likę mėnesiui, tai kelioms savaitėms, o gal net ir kelioms dienoms.

Energetikos ministras Algimantas Stasiukynas „Respublikai“ patvirtino, kad „kuro Lietuvoje šiuo metu yra nepakankamai“. Pasak jo, atsargų turima 150,000 tonų, o kasdien sukurinama nuo 1.5 iki 5,000 tonų. Tačiau ministro žodžiais, kuro atsargų kiekis toks pat, kaip būdavo ir ankstesniais metais. Dabartinių atsargų iki pavasario neužteks, tačiau niekad nebūna taip, kad vienas reikalingas kuras būtų sukauptas vasarą. Tam reikėtų labai daug apyvartinių lėšų ir didelių talpų

kuriai saugoti.

Sausio pradžioje pirmą kartą oficialiai buvo pranešta, kad Lietuva ketina importuoti ir naudoti naują kuro rūšį – orimulsioną, kuris yra žymiai pigesnis už mazutą. Premjero teigimu, naujas kuras būtų gautas iš Venezuelos per Klaipėdos uostą. Vasario mėnesį Lietuvos specialistai lankysis Venezueloje ir tarsis dėl galimybių importuoti naują kūrą. Ministro A. Stasiukyno teigimu, mūsų katilinės lengvai pritaikomos naujam kuro. Investicijos elektrinių ir katilinių pertvarkymui atsipirktų per pusmetį. Be to, Venezuelos nacionalinė naftos bendrovė žada suteikti Lietuvai naudingų ilgalaikių kreditų. Orimulsionas, pasak ministro, patenkintų apie ketvirtadalį kuro poreikio.

KAIP NAUDOJAMOS PASKOLOS

Žinių agentūra BNS pranešė, kad nuo 1992 m. iki 1995 m. sausio 1 d. Lietuva panaudojo daugiau nei 450 mil. dolerių užsienio paskolų. Iš jų grąžinta 30 mil. dolerių, o palūkanų sumokėta dar beveik 20 mil. dolerių. Iki šių metų pradžios užsienio bankai ir tarptautinės finansų organizacijos skyrė Lietuvai beveik 640 mil. dolerių kreditų. 1995 m. manoma, kad į Lietuvą ateis daugiau užsienio paskolų, kurių bendra suma gali siekti apie 300-400 mil. dolerių. Finansų ministerijos valstybės paskolos skyrė viršininkė Rūta Skyrinė sako, kad šiemet ketinama pasirašyti paskolų sutartis, kurių bendra vertė – maždaug 250 mil. dolerių.

Vienintelė iki šiol grąžintoji paskola buvo trumpalaikė – ją vieneriems metams buvo suteikęs vienas Vokietijos bankas branduoliniui kurui įsigyti. Visos kitos paskolos yra ilgalaikės ir bus grąžintos mažesniais, po 6, ilgiausiai – po 30 metų nuo jų suteikimo.

KOKIA IŠEITIS IŠ PADĖTIES

Per 10 mėnesių į apyvartą Lietuvoje buvo išleista 61 proc. litų, nepadenę prekėmis.

Lito perkamoji galia šiuo metu nuvertinta 30-40 proc. Įmonių, žmonių perkamoji galia sumažėjusi 3 kartus.

1994 m. į Lietuvos ūkį investuota 60 mil., o iš Lietuvos išvežta 250 mil. dolerių.

Valstybė nesusižąžina 30-40 proc. garantinių paskolų.

Pagal oficialią statistiką, infliacija Lietuvoje 1994 m. – 45 proc., o pagal realią – 60 proc.

Šiuos ir kitus duomenis apie Lietuvos ūkio būklę „Lietuvos aidas“ žurnalistams pateikė ekspremjerą, Tėvynės Sąjungos valdybos pirmininką Gediminą Vagnorių. Jo teigimu, du pagrindiniai faktoriai šiuo metu gilinantys Lietuvos ūkio krizę, yra aukštųjų pajamų apversta pinigų politika ir vidaus rinkos pajėgumų smukdanti finansų politika. Kiek beartotų vyriausybės atstovai, kad litas, įvedus Valiutų valdybos modelį negalėjo nuvertėti ir yra stabilus, visi akivaizdžiai, net pirkdami duoną, mato, kad litas nuvertėjo, 30-40 proc. sumažėjo jo perkamoji galia, sakė G. Vagnorius. Pasak jo, kiek oficialus lito kursas atsilieka nuo realaus, tiek mes iš savo kišenės subsidijuojame užsienio prekes. Dėl nuvertinto lito smunka Lietuvos pramonė, žemės ūkis,

skatinamas importas, bet stabdomas eksportas. G. Vagnorius teigimu, Lietuva galėjo išlaikyti stabilų lito kursą, jei nebūtų įvedusi Valiutų valdybos pseudomodulio. Paklaustas, kaip jo manymu, premjeras turėtų tęsti savo pažadą, jog artimiausiais metais litas nebus nuvertinamas, G. Vagnorius atsakė, jog vienintelis būdas išlaikyti dabartinį lito santykį būtų atlyginimu, imonių pelno ir pan. išaldymas. Su tuo niekas nesutiks. Todėl, jeigu lito nuvertėjimas ir toliau bus slepiamas, nekeičiant dabartinio jo kurso realu, tai po 4-5 mėn., gali kilti antrinė infliacija, kai visi bėgs atsiimti dolerių, o tų dolerių nebus.

Gediminas Vagnorius sakė, kad konservatoriai šiuo metu intensyviai ieško LDDP frakcijoje ir vyriausybėje žmogaus, kuris domėtųsi Lietuvos ūkio problemomis. Iki šiol tokio žmogaus nepavyko surasti. Jei nerastas prezidentūroje, bet kadangi ten neliko ekonomistų, tokį žmogų rasti vilties nedaug. Tėvynės Sąjunga yra pateikusi savo pasiūlymus, kaip atgaivinti ūkį. Tačiau jeigu jų įgyvendinimo tektų laukti porą metų, Lietuvos žmonės neištvers, sakė G. Vagnorius.

TABAKO RINKA PAVOJUJE

Kol Seimas rengiasi didinti mokesčius rūkalams, steigti naujas alkoholio ir tabako rinkos kontroliuosiančias instancijas, vyriausybė nutaria prekiauti konfiskuotais kontrabandiniais alkoholiniais gėrimais be bandomųjų. „Valdžia griauja nacionalinę tabako pramonę“, teigia ekspertai. Šią temą plačiai nagrinėja savaitraštis „Verslo žinios“. Nežinioje vėl atsidūrė ir Klaipėdos tabako fabriką nusipirkusi bendrovė „Philip Morris“. Pasak ekspertų, pėjųems Tabako kontrolės įstatyma, stambiausias Lietuvoje tabako produktų gamintojas „Philip Morris Lietuva“ gali sustabdyti naujo tabako fabriko statybą, kuriai buvo numatyta skirti 30 mil. dolerių. „Philip Morris“ 1992 m. už Klaipėdos tabako fabriko sumokėjo 12.5 mil. dolerių, o iki šiol spėjo investuoti Lietuvoje 10 mil. dolerių. Dar per vieną milijoną litų kainavo darbuotojų mokymas.

Ekspertai taip pat sako, kad įstatymu bus sunaikinta valstybinė tabako pramonė. Projekte numatyta 1 proc. didinti akcizo mokesčių už kiekvieną tabako dervų koncentracijos miligramą, viršijantį 12 mg normą. Viena populiariausių pasaulyje cigarečių „Marlboro“ turi 15 mg dervų, tačiau Lietuvoje jos dar tik planuojama gaminti. Kitų lietuviškų cigarečių dūmas turi kelis kartus daugiau dervų. Gaminti lietuviškas cigaretes, priėmus įstatymą, bus nuostolinga. Kita vertus, ne kiekvieno rūkaliaus kišenei yra „Marlboro“.

Vyriausybė yra pristačiusi Seimui alternatyvų įstatymo projektą, kuriame neketinama didinti akcizo, tik ribojama rūkalų reklama. Lietuvos tabako rinkos ekspertai teigia, jog 1995 m. iš vietinės tabako pramonės biudžetas galėtų gauti 100-120 mil. litų, tačiau tikėdamasi didelių biudžeto pajamų valdžia turi pasirūpinti, kad mokesčių mokėtojai – rūkalų gamintojai ir pardavėjai – liktų gyvi“, sako jie. Vienas didžiausių oficialių tabako importuotojų ir pardavėjų Lietuvoje firmos „Urdžia“ vadovu tvirtina, kad „Philip Morris“ iš Lietuvos pabėga kita diena, priėmus įstatymą. Tuo tarpu paties „Philip Morris Lietuva“ ryšių su visuomene vadovė Aušra Balčiūnienė sako, kad „atejome į rinką patikėjęs jos atvirumu investicijoms“.

Rima Jakutyte

Ne tik moterų, bet ir vyrų talka įvertinama, kas dvi savaites pakuojant „Saulutės“ būrelio siuntinius Pasaulio lietuvių centre, Lemonte. Algis Bakaitis (kairėje) ir Bronius Mikėnas užklipoja dėžes šiltų drabužių, žaislų, vitaminų, batų ir antklodžių, kurias pakuoja St. Charles, IL, miestelio St. Patrick's parapija, Oak Lawn Kolmar mokykla ir Lemonto Maironio lit. mokykla Silvijos Radvilienės pastangų dėka.

Nuotr. I. Tūnėlienės

„DRAUGO“ RĖMĖJAI

Aukos siunčiant laikraščio prenumeratą

20.00 dol. Birutė Žemaitienė, Oak Lawn, IL; Antanas Sedukis, Brockton, MA; Stasys Mišunius, Berwyn, IL; Veronika Rūtenis, Hyannis, MA; Pranas Balciunas, Chicago, IL; Detroit BALFO 76-to skryčiaus valdyba (per izd. Vladą Staškų); Redford, MI; Vaclava Dėdinas, Worcester, MA;

15.00 dol. Gr. Balsys, Glendale, CA; Pranas Judickas, Hot Springs, AR; Joseph Jankus, Waterbury, CT; J. Mikalonis, Long Beach, CA; Mečislava Vaisvilis, Chicago, IL; Marcela Aras, St. Pete Beach, FL; V.J. Zemaitis, No. Riverside, IL; Marija Rucys, Naperville, IL; Eugene Smilgys, Michigan City, IN; Jonas Juodis, Beverly Hills, FL;

13.00 dol. Bernadeta Zeikus, Chicago, IL;

10.00 dol. Agota Paškevičienė, Philadelphia, PA; Maria Pisarevas, Indian Wells, CA; Eleonora Tutinas, Brooklyn, NY; Jonas Savickas, Chicago, IL; Anatolijus Lukas, Chicago, IL; Raymond Paskus, Darien, IL; Julius Gelazius, Hickory Hills, IL; Elena Wasilewski, Broadview, IL; Ona Pusdesrienė, Detroit, MI; Antanas Gverzdys, St. Catharines, Ont., Kanada; B. Auginas, Lyndhurst, OH; J. Povilaitis, Omaha, NE; Julius Vebaitis, Union, NJ; A.S. Petraitis, Toronto, Ont., Kanada; Simas Brizgys, Chicago, IL; Dalia Sudavicius, Omaha, NE; Juozas Raudonis, Palos Hills, IL; Kunigunda Vaitonis, Waterbury, CT; Anastazija Dubinskas, Baltimore, MD; Genovaitė Masilionis, Cleveland, OH; Algirdas Jonušaitis, Villa Park, IL; St. Vaškys, St. Pete Beach, FL;

10.00 dol. D.A. Stasaitis, La Grange, IL; A.M. Valaitis, Dublin, OH; Jonas Paulius, Waterbury, CT; Kenneth Mead, Port Richey, FL; A. Karnius, St. Pete, FL; Marija Laurinavičienė, Chicago, IL; A. Virzintas, Berwyn, IL; Arūnas Zailskas, Cicero, IL; Jonas Štaras, Lake Worth, FL; J. Zilinsky, So. Boston, MA; Irene Barzdukas, Westchester, IL; Stasė Macys, Sunny Hills, FL; Birutė Archie, Tinley Park, IL; A. Linge, Winnipeg, Kanada; Bruno G. Shottas, Oak Lawn, IL; Albina Petrolinunas, Waukegan, IL; Aldona Dysas, Kettering, OH; C. Geležūnas, Chicago, IL; Antanas Tauginas, St. Pete Beach, FL; Jurga Streit, Cincinnati, OH; Dalė Murray, Brookfield, WI; St. Stols, Hinsdale, IL; Domas Adomaitis, Chicago, IL; A. Totoraitienė, Salida, CO; J.F. Bobinas, Berwyn, IL; Emilija Paskauskas, Providence, RI; Vytautas Ramanauskas, Chicago, IL; Albinas Šležas, Boston, MA; Juozas Laukaitis, Silver Spring, MD; Juozas Saurusaitis, Baltimore, MD; R.R. Bartuska,

Longwood, FL; Algis Kiudulas, Chicago, IL;

55.00 dol. Marija Titienė, Cleveland, OH;

50.00 dol. Henry Jasinskas, Rodney, Ont., Kanada;

30.00 dol. Eugenia Pakulis, Rehoboth Beach, DE; Sophie Kamarauskas, Surfside, FL; Agnė Berner, Lemont, IL; Vaclava Dėdiniene, Worcester, MA; Joana Jovaisa, San Diego, CA; Emilija Stankevičius, Port Colborne, Ont., Kanada; Kazys Sekmakas, St. Pete Beach, FL;

25.00 dol. Audronė G. Nagy, Paterson, NJ; Mindaugas ir Olimpia Baukus, Cicero, IL; S. Krutulis, Darien, IL; Gražina Žukauskas, Chicago, IL; Anthony R. Dainora, Franklin, TN; Jadvyga Poska, Oak Lawn, IL; Vladas Staškus, Redford, MI; Jonas Skladaitis, Philadelphia, PA; Vacys ir Viktorija Šaulys, Lemont, IL;

20.00 dol. Genevieve Gobis, Amsterdam, NY; Stefa Juskaitienė, Glendale, CA; Petras Jasulaitis, Chicago, IL; Magdale-na Stankaitis, Delhi, Ont., Kanada; Stasys Kezutis, Buffalo, NY; A. Garkunas, Dundas, Ont., Kanada; Janina Radvenis, Los Angeles, CA; Adelė Bartienė, Elizabeth, NJ; Aldona Čaplenienė, Madison, WI; Genovaitė Budraitis, Harbert, MI; Anna Antanaitis, Hot Springs, AR; A. Kremeris, Palos Heights, IL; Sophie Vedeika, Centerville, VA; Algis Visockis, Michigan City, IN; Pranas Pargauskas, Otterville, Ont., Kanada; Anna Kroll, Stickney, IL; Viktoras Kažemėkaitis, Racine, WI; Vytautas Bindokas, Chicago, IL;

15.00 dol. Viktorija Mileris, Batavia, IL; Joseph Skeivys, Chicago, IL; dr. J. Pikūnas, Northville, MI; R.R. Kontrimas, Mission Viejo, CA; Marija Polteraitis, St. Pete Beach, FL; Kazys Ciuras, Chicago, IL; Danutė Petronienė, Dearborn Hts, MI;

50.00 dol. Jurgis Starkus, Santa Monica, CA;

30.00 dol. Stasė Adickienė, Chicago, IL;

25.00 dol. Vincas Simanavičius, Salt Lake City, UT; B. Andrašius, Orlando Park, IL; L. Bildušas, Raleigh, NC;

20.00 dol. Joana Vaičiulaitis, Bethesda, MD; J. Ciuberkis, Cleveland, OH; Julia Vaitkus, Chicago, IL; John Latvys, Chicago, IL; L. V. Jaselskis, Chicago, IL; Alė Kazlauskas, Baltimore, MD; Zenonas ir Indrė Balciunas, Palos Park, IL; J. Sadunas, Los Alamitos, CA; M. O'Connell, Valrico, FL; P. Bagdonas, Plymouth, CT; Lionginas Pluiura, Racine, WI; Vincas Kamaitis, Sutton, MA; Alg. Sova, Crown Point, IN;

15.00 dol. Petrute Pliskaitis, Newark, NJ; Teresė ir Algimantas Landsbergis, Upper Marlboro, MD; St. Vaškys, St. Pete Beach, FL;

Ačiū, ačiū, ačiū!

DRAUGAS, šeštadienis, 1995 m. vasario mėn. 4 d.

7

Mielam

A.†A. JUOZUI GEDMINTUI

iškeliavus į Viešpaties Palaimos Sodus, prisimindami kaip šviesią mūsų genties asmenybę, reiškiamo nuoširdžią užuojautą jo liūdinčiai žmonai LEOKADIJAI, dukterims – MILDAI SCOTT, DANAI GEDVILIE-NEI ir DANUTEI BARNEY; seserims – JUZEFAI STRAZDIENEI, STEFANIJAI KISIELIENEI ir ONUTEI KEZIENEI su šeimomis.

Adomas Jasas ir šeima
Antanas Šaulys ir šeima
Juzeфа Stirbienė ir šeima
Vaclovas Šaulys ir šeima

Jaunystės Draugai

A.†A. ROMANUI VADOPALUI

mirus, sūnų ŠARŪNĄ, seseris SOFIJĄ RUKŠIENĘ ir IRENĄ VEBRIENĘ, pusbrolių JUOŽĄ bei kitus artimuosius širdingai užjaučiame.

Algirdas ir Stasė Didžiuliai

A.†A. ONAI DIRVIANSKIENEI

mirus, dukrą DANUTĘ DULKŠNIENĘ, sūnų RIMĄ ir jų šeimas bei kitus artimuosius nuoširdžiai užjaučiame.

Regina Petrauskienė
Aldona ir Remigijus Gaškos

A.†A. VIKTORUI BAČINSKUI,

buvusiam Vilkaviškio skautų pirmosios draugovės draugininkui mirus, jo žmonai EUGENIJAI, dukterims – LAIMAI ŠALČUVIENEI, VIKTORIJAI TAUGINIENEI bei jų šeimoms ir visiems giminėms reiškia giliausią užuojautą

Dr. Vytautas Tauras

LIETUVIŲ LAIDOTUVIŲ DIREKTORIŲ SĄJUNGA

Turi laidotuvių patalpas visose Chicagos miesto apylinkėse ir priemiesčiuose.
Patarnavimas 24 val.

GAIDAS DAIMID

FUNERAL DIRECTORS and EUDEIKIS FUNERAL HOME

BRIGHTON PARK 4330 S. CALIFORNIA AVE.
TOWN OF LAKE 4605 S. HERMITAGE AVE.
1-312-523-0440 OR 1-312-927-1741

LACK & SONS

FUNERAL DIRECTORS

PALOS HILLS 11028 S. SOUTHWEST HIGHWAY
HICKORY HILLS 9236 S. ROBERTS ROAD
MARQUETTE PARK 6541 S. KEDZIE AVE.
ALL PHONES
1-708-974-4410

PETKUS & SON

FUNERAL DIRECTORS

MARQUETTE PARK 2533 W. 71st STREET
CICERO 5940 W. 35 St.
PALOS HILLS 10201 S. ROBERTS ROAD
LEMONT 12401 S. ARCHER AVE. (& DERBY RD.)

ALL PHONES
CHICAGO 1-312-476-2345

NATIONWIDE TOLL FREE (nemokamas) Tel. 1-800-994-7600

ČIKAGOJE IR APYLINKĖSE

Primenime, kad Lietuvos Vyčių Vidurio Vakarų apygardos rengiamas „Lietuvos prisiminimų“ banketas yra jau šį sekmadienį, vasario 5 d., Martinių didžiojoje pokylių salėje. Pradžią (pasirūpinimas) 4:30 val. p.p. Šiame bankete specialiu žymeniu bus pagerbtas nusipelnęs lietuvis muzikas, ilgametis Lietuvos Vyčių organizacijos narys, prof. Leonardas Šimutis. Meninę programą atliks Lietuvos Vyčių tautinių šokių šokėjai, vad. Lidijos Rimgienės ir Frank Zapolio.

Vyresniųjų lietuvių centre, „Seklyčioje“, vasario 8 d., trečiadienį, 2 val. popiet, kalbės „Lietuvos Vaikų vilties“ reikalų vedėja Jūratė Budrienė tema: „Pagalba Lietuvos vaikui“. Bus rodoma ir vaizduojam. Po paskaitos bendri pietūs. Visi kviečiami ir laukiami. Atvykite!

SVARBU! Jaunimo centro narių metinis susirinkimas bus šį sekmadienį, vasario 5 d., 11 val. ryte JC mažojoje salėje. Prašome jį atkreipti dėmesį, nes anksčiau skelbta, kad susirinkimas šaukiamas vasario 12 d. Kadangi tą dieną vyksta iškilmingas Vasario 16 minėjimas, susirinkimas atkeliamas į vasario 5 d. Turbūt niekam nereikia šįandien aiškinti, kad Jaunimo centro ateitis yra mūsų patčių rankose ir tik mes esame atsakingi už jo tęstinumą ar išnykimą. Nušaliai stovėti jau nebegalime – todėl kviečiame ir raginame visus narius, o taip pat Čikagos bei apylinkių lietuvių gausiai dalyvauti susirinkime.

x Juozas Bacevičius patarnaus Income Tax, namų ir apdraudų reikalais, 6529 S. Kedzie Ave., Chicago, (312) 778-2233 – Casa Blanca. R.E. (sk)

x Optical Studio, 2620 W. 71st St., Chicago, IL 60629, tel. 312-778-6766. Kreiptis į Aldoną Kaminskienę. Darbo val.: trečd.-penkt. 1 v. p.p.-5:30 v.v., ketvd. 10 v.p.-6 v.v., šėtd. 10 v.v.-1 v.p. Pirmad. ir antrd. uždaryta. (sk)

x Barbara Pantos, West Boylston, MA ir Regina J. Thomann, Virginia Beach VA, nori globoti – padėti Lietuvos našlaičiams. Kiekviena atsiuntė po \$150 jų paramai. Dėkojame. „Lietuvos Našlaičių Globos“ komitetas, 2711 W. 71 St., Chicago, IL 60629. (sk)

x A.A. Viktoras Bačinskas, mirė š.m. sausio 30 d., buvo palaidotas Šv. Kazimiero lietuvių kapinėse vasario mėn. 1 d., ne sausio 31 d. Už klaidą „Draugo“ 31 d. laidoje atsiprašome.

Advokatas GINTARAS P. ČEPĖNAS 2649 W. 63 St., Chicago, IL 60629 Tel. (312) 776-5162 14325 S. Bell Rd., Lockport, IL 60441 Tel. (708) 301-4866 Valandos pagal susitarimą

Advokatas Gibaitis 6247 S. Kedzie Ave. Chicago, IL 60629 Tel. 1-312-776-8700 Kriminalinė Teisė

ADVOKATAS Vytenis Lietuvninkas 4536 W. 63th Street Chicago, IL 60629 (Skersai gatvės nuo „Draugo“) Tel.: 312-284-0100 Valandos pagal susitarimą

Kritiškai vėžiu serganti motina Lietuvoje ieško norinčių įsivaikinti abi jos septynerių metų amžiaus dvytnukes. Tėvo teisės yra atimtos. Sielvarto prispaustai motinai rūpi užtikrinti dukryčių ateitį lietuviškoje šeimoje, geruose namuose. Daugiau informacijos teikiama, skambinant Danutei – 510-938-8886 arba Indrei 708-537-7949.

Antanina Repšienė, ALTO Čikagos skyriaus pirmininkė, š.m. sausio 31 d. šventė brandų 80 metų amžiaus jubiliejų. Ji yra nepaprastai veikli daugelio organizacijų narė, nuolat bendradarbiauja spaudoje, o šiuo metu ypač daug rūpestių turi, beruošiant iškilmingą Vasario 16 minėjimą vasario 12 d. Linkime jai ilgiausio, sveikų ir darybų – kaip iki šiol – metų!

Antanina Repšienė, sukaktuvininė.

x Lemonto „Maironio“ lituanistinės mokyklos metinis balius įvyks šeštadienį, 1995 m. vasario 11 d., Pasaulio lietuvių centro pokylių salėje, 14911–127th St., Lemont, IL. Pradžią 6:00 v.v. kokiečiai, 7:00 v.v. vakarienė. Veiks baras ir loterija. Šokiams gros S. Gylis orkestras „Žibury“. Bilietai: \$30 asm. (iš anksto), \$35 asm. (prie durų). Prašome rezervuoti stalus ir bilietus iš anksto skambinant Rasi Ragienei, 708-531-9522, vakarais ir savaitgaliais. Maloniai kviečiame visus mokyklos tėvelius, mokytojus, rėmėjus, senelius, gimines bei draugus! Visų laukiame! (sk)

x JAV LB Kultūros Tarybos rengiamas koncertas įvyks š.m. vasario 11 d., šeštadienį 4 val. p.p. Jaunimo centre. Koncerto atlikėjai: sol. L. Kopūstaitė, akomp. G. Čepinskaitė, pianistai S. ir R. Zubovai, sol. A. Voketaitis, akomp. M. Motekaitis ir pianistas prof. Vytautas Landsbergis. Bilietai prie įėjimo nuo 2:30 v. p.p.; \$10 parteryje, \$8 balkone. Vietos nenumuotos. (sk)

x Baltic Monuments, Inc., 2621 W. 71 Street, Chicago, IL. Tel. (312) 476-2882. Visų rūšių paminklai, žemiausios kainos, geriausiomis sąlygomis. (sk)

x Lemonto apylinkės gyventojai jau dabar gali rasti geriausius „Racine Bakery“ produktus vietinėse krautuvėse – „CHIPAIN'S“ ir „TORTURA'S“ parduodama „Racine“ lietuviška duona pumpernickel „Plyta“, lašiniuočiai ir kiti lietuviškos kepiklos gaminiai. (sk)

x Ligos draudimas atvykusiems iš Lietuvos ir kitų kraštų. Kreiptis pas A. Lauraitį, A. & L. Insurance Agency, 4651 S. Ashland Ave., Chicago, IL 60609. Tel. 1-312-523-9191. (sk)

PASIBAIGĖ KALĖDŲ VAJUS DRAUGO FONDE

Du mėnesius trukęs Draugo fondo Kalėdų vajus pasibaigė š.m. sausio 31 dieną. Su „Kalėdų senio“ dovanomis „Draugo“ spaustuvės mašinos pirkimui atsiliepė apie 350 asmenų, jų tarpe 20 iš Kanados, sutelkiant 20,400 dolerių.

Sunku suprasti, kodėl Kalėdų vajui atsiliepė toks mažas „Draugo“ skaitytojų skaičius su labai kuklia bendra suma. Rodos, „Draugo“ spausdinimo pagerinimas, aiškiai išpausdintas tekstas, ryškios nuotraukos turėtų būti svarbus kiekvienam skaitytojui, kiekvienam prenumeratoriui. Todėl nauja spaustuvės mašina labai reikalinga, tik „Draugo“ izdas tam lėšų neturi, nepajėgdamas sudurti galą su galu paties dienašio leidimui.

Jaunas Draugo fondas, iki dabar sutelkęs tik šiek tiek per 300,000 dolerių, dar nespėjo užauginti palūkanų bei dividendų ir juos panaudojant spaustuvės mašinos pirkimui.

Užbaigiant lietaš kaip „Kanapini“ Kalėdų vajų, patį Draugo fondą turime auginti „Lašiniui“ Užgavėnių proga. Gyvas Draugo fondo augimas padės užpildyti ir Kalėdų vajaus trūkumą, kol dar nesubyrėjo senoji spaustuvės mašina. Be abejo, pavėluotą Kalėdų vajaus aukų ir toliau lauksime, jas mielai priimsime, kartu su

Radiojo valandėlė „Lietuvos aidai“ praneša, kad programa bus transliuojama penktadieniais, 7 val. vak. iki 8 val. vak. 1450 AM banga. „Lietuvos aidų“ adresas yra 2646 W. 69 St., Chicago, IL 60629, tel. ir faksas – 219-696-7760.

x A.A. Elenos Tamošiūnienės atminimui, Snarskių ir Tamošiūnų šeimos atsiuntė „Saulutei“, Lietuvos vaikų globos būreliui, auką su prierašu: „Mūsų mamos a.a. Elenos Tamošiūnienės atminimui, giminių, draugų ir pažįstamų suaukotos \$300 siunčiame „Saulutei“, palengvinti Lietuvos vargstantiems našlaičiams“. „Saulutei“ dėkoja ir nuoširdžiai užjaucia Snarskių ir Tamošiūnų šeimos. (sk)

x „Saulutė“, Lietuvos vaikų globos būrelis, dėkoja už aukas padėti našlaičiams, invalidams vaikams bei daugiavaikėms šeimoms: Austė ir Mindaugas Vygtantai \$500 Mark Golden \$20. Labai ačiū! „Saulutė“, 419 Weidner Rd., Buffalo Grove, IL 60089. (sk)

x Pildau pajamų mokesčius (income tax). Reikalui esant, atvažiuoju į namus. Gediminas Pranskevičius. Kreiptis: tel. 708-656-2550. (sk)

x NAMAMS PIRKTI PASKOLOS duodamas mažais mėnesiniais įmokėjimais ir prienamais nuosimčiais. Kreiptis į Mutual Federal Savings 2212 West Cermak Road - Tel. (312) 847-7747. (sk)

x Greit parduodu vienos ir dvejų šeimų namus Chicagoje ir apylinkėse. Skambinkite RE/MAX REALTORS, Rimas Stankus, tel. (312) 586-5959 arba (708) 425-7161. (sk)

x SAGIL'S restoranas yra lietuviška valgykla su daugybe skaniausių lietuviškų patiekalų. Neatsilankę nežinosite, kaip gausiai, gardžiai ir nebrangiai galite pas mus papietauti. Sav. I. Naujokienė, „Sagil's“, 6814 W. 87 St., Burbank, IL 60459, tel. 708-598-0685. (sk)

nario ar rėmėjo įnašais Draugo fondui.

Visiems, atsiuntusiems Kalėdų vajaus aukas ir įnašus Draugo fondo kapitalui, nuoširdžiai dėkojame.

Kalėdų vajaus dovanos

Po 100 dolerių: Sofija Jelionienė, a.a. Bronislavos Rimavičienės atminimui, Westmont, IL.

Jonas Rugelis, Maywood, IL. Aldona Gaurys, Prevost, Canada.

Ona ir Petras Jasiulaitis, Chicago, IL.

Po 50 dolerių: Wanda Bichnevičius, Cicero, IL.

Antanas ir Aniceta Januškos, Milton, MA.

Po 45-40 dolerių: Stepas Lukauskas, Lemont, IL.

Kazys Razma, Westchester, IL.

Po 25-20 dolerių: Ignas Medziukas, Ona ir Viktoras Samatauskas, Marija Noreikienė ir Sally Undraitis.

Aukos Draugo fondui

Su 200 dolerių: L.A.R.K. Moterų Sąjungos 42 kuopa, Grand Rapids, MI.

P. Sidaras, Toronto, Canada.

Vytautas Beleckas, Sunny Hill, FL.

V. J. Žemaitis, No. Riverside, IL.

Stasys Matulis, a.a. Sofijos Matulienės atminimui, Chicago, IL.

Veronika Paovienė, a.a. Jono Paovio atminimui, Grand Rapids, MI.

Su 100 dolerių: Leokadija ir Stasys Pačauskai, Union Pier, MI.

Fondo išdininkas

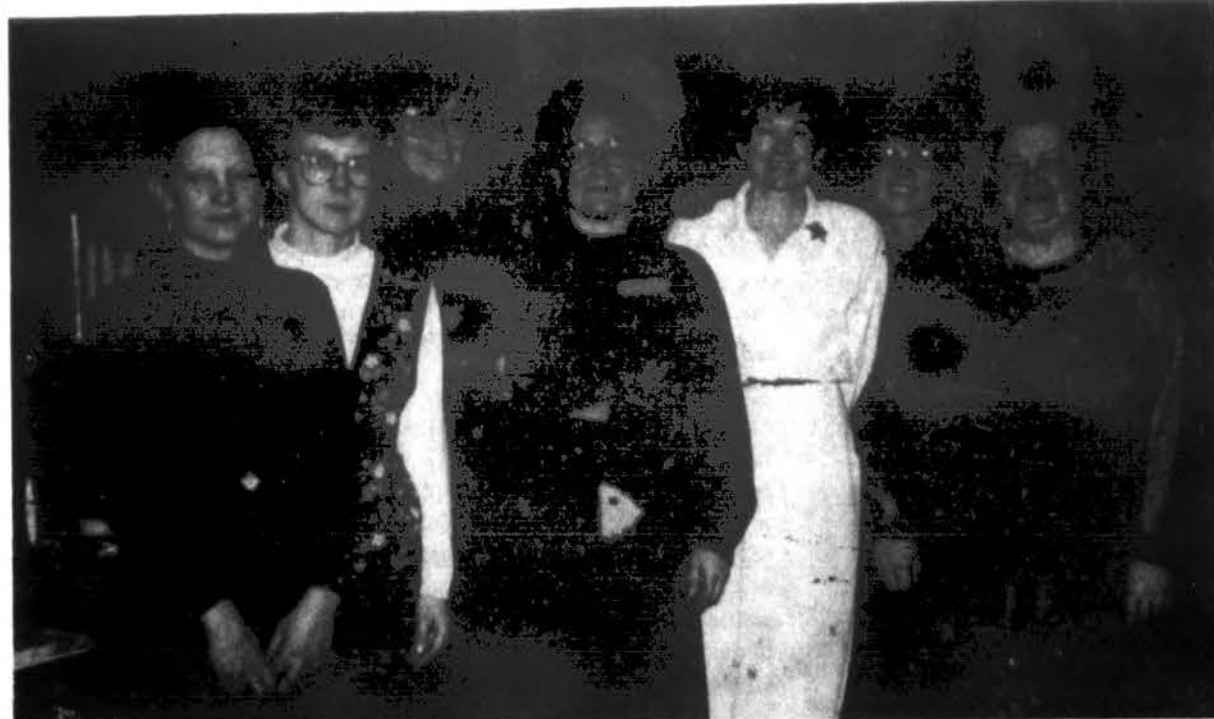
x Prieš užsisakydami paminklą, aplankykite St. Casimir Memorials, 3914 W. 111th St. Turime didelį pasirinkimą: matysite granito spalvą, dydį ir t.t. Gaminame paminklus mūsų dirbtuvėje pagal jūsų pageidavimą, brėžinius. Prieš pastatant paminklą, galėsite apžiūrėti ir įsitikinti, kad jis padarytas, kaip buvo jūsų pageidauta. Sav. Lilija ir Vilimas Nelsonai. Tel. 312-233-6335. (sk)

x Miami lietuvių Vasario 16-tosios minėjimas įvyks vasario 26 d. 2 v. p.p. klubo salėje, 3625 N.W. 34 St., Miami, FL. Pagrindinis kalbėtojas Lietuvos ambasadorius JAV dr. A. Eidintas. Dėl rezervacijų pietus kreiptis: G. Kodatienė, 305-866-3044. (sk)

x Rūta Sidrytė Kulbienė painformavo savo darbovietę apie „Saulutės“, Lietuvos vaikų globos būrelio, veiklą, ir Hollister, Inc. per Sherry Haenszel atsiuntė \$240 auką metams paremti Telsių rajono našlaičių. Ačiū! „Saulutė“, 419 Weidner Rd., Buffalo Grove, IL 60089. (sk)

x Į svečius, bet pas savus paroda Lietuvių Dailės muziejuje, Lemont, IL vasario 4 d. iki vasario 19 d. Atidarymas vasario 4 d. 7:30 v.v. Parodoje 22 dailininkų kūrinių. (sk)

x Siuntiniai į Lietuvą laivu per TRANSPAK. Skubiems siuntiniams – AIR CARGO. Maisto siuntiniai nuo \$29 iki \$98. Produktai aukštos kokybės. Du populiariausi tai \$39 šventinis siuntinys ir 55 sv. įvairaus maisto už \$98. TRANSPAK, 2638 W. 69 St., Chicago, IL 60629, tel. 312-436-7772. (sk)

Čikagos liuanistinės mokyklos renginiuose visuomet talkina pareigingos mokinių mamos. Čia jų būrelis mokyklos eglutėje praėjusių metų gruodžio mėn. Iš kairės: Emilija Markulienė, Kristina Vaicekonienė, Jolanta Hauptmanienė, Violeta Fabionovich, Jūratė Norvilienė, Virginija Paulienė ir Rita Turnerienė.

KLAIPĖDOS ATVADAVIMO PRISIMINIMAS

Balzko lietuviškos kultūros muziejuje Čikagoje sausio 15 d. Mažosios Lietuvos draugijos nariai ir jų bičiuliai susirinko paminėti prieš 72 metus įvykusį Klaipėdos krašto atvadavimą. Žinoma, Amerikoje užaugusiame jaunimui jų tėvų praeities prisiminimai nebūtinai reikšmės, minėjime jų beveik nebuvo matyti. Tik vyresniesiems tėvų pasakojimas apie anų laikų įvykius dar ne visai išblėso, jie dar vis kiekvienais metais susirenka pasidailinti šio įvykio prisiminimais ir pasisemti Vinco Kudirkos žodžiais „stiprybės iš praeities“.

Palyginus dabartines kovas už nepriklausomybę Čekėnijoje, Klaipėdos atvadavimas buvo panašus į operetę, ieškančią kompozitoriaus. Prieš porą metų Lenkijai pasigrobus Lietuvos sostinę Vilnių, ji tikėjosi gauti ir Klaipėdą su uostu. Po Pirmojo pasaulinio karo paliaubų pasirašymo Versalyje, prancūzų kariuomenė, išlaipinta Klaipėdos uoste, laukė tik įsakymo, kokiomis sąlygomis perleisti Klaipėdos kraštą Lenkijai. Lietuvos valstybė tuo metu dar tebesiformavo, tad jos vietos lietuviai partizanai užbėgo svetimtaučiams planuotojams už akių, praveddami sukilimą. Jau sukilimo išvakarėse būrys savanorių apsupo „Germania“ viešbutį Šilutėje ir užėmė ten įsikūrusią „vyriausią kvartierą“. Kitą rytą jau ir Klaipėdoje girdėjosi šūvių salvės, ir sproginėjančių rankinių granatų garsai. Miesto centre rasti keli lietuvių partizanų lavonai. Bet kiek vėliau, kaip kartą rašė Vokietijoje leistas Mažosios Lietuvos laikraštis „Keleivis“, „apie 15 ginkluotų vyrų su vadu priekyje, šautuvus užsikabinę ant pečių, ramiai, lė-

dojo lietuviškai „Dievui ant garbės ir lietuvininkams ant dūšių išganymo“, kurie mieliau įprastu būdu skaitė „Lietuvizką Ceitungą“ arba „Lietuvos keleivį“, negu „Vakarų“. Nors visi lietuvininkai mokėjo vokiečių kalbą, bet jie prenumavo ir skaitė tik lietuvišką spaudą. Tik labai gaila, kad vėlesniais metais daugelis klaipėdiečių nusivylė savo tautos žemaitiškais broliais ir jų laikysena, pastebėję kad „jie nori tik mūsų žemių, o ne mūsų“. Šiandien nereikėtų stebėtis, kad net pokariais metais nemažai prūsų lietuvių nusigrėžė nuo savo tautos brolių. Bet šia tema Jonas Dainauskas nekaltėjo, gal ir dėl laiko stokos.

Po Jono Dainausko paskaitos, Kurtas Velius perdavė Viktoro Petraičio sveikinimą ir perskaitė pakvietimą į 1995 m. gegužės 27 d. įvykstantį lietuvininkų suvažiavimą Klaipėdoje. Ta proga numatytas Dovylo bažnyčios pašventinimas. Taip pat ruošiamas Martyno Gelžinio parašytos knygos, apie „Santaros“ veiklą, išleidimas.

Oficialioji dalis užbaigta su Aldonos Buntinaitės pagalba sugiedant: „Lietuvninkais esame mes gimę, lietuvininkais norime ir būti“. Lilė Buntinienė, Danutė Trumpionienė, Stasė Purvinienė su pagalbinkėmis jau laukė dalyvių prie gardžių pietų. Klaipėdos krašto sūnus vysk. Hansas Dumpys sukalbėjo stalo malda, dėkojant Dievui už visų gėrybių suteikimą ir už žmogui idėgtą laisvės mintį.

Po pietų, po Lilės Buntinienės vėl taip gardžiai paruoštų grybų, prie pyragėlių ir kavos šeimyniškos nuotaikos dar pasikeista įvairiomis Lietuvą ir vietinį gyvenimą liečiančiomis mintimis.

Valteris Bendikas

Čikagos jūrų skautijos iškilmingoje Klaipėdos dienos suveigoje „Nerijos“ tunto sesės stebi įžodį davusius bebrukus ir jiems Gerojo darbo mazgočius rėšanti „Lituanicos“ tunto tuntininkai j.a. dr. Marių Narį.

Nuotr. J. Tamulaitis